

Datum

2022-05-12

Protokoll nr 3/22 fört vid sammanträde
med styrelsen för AC-Net Externservice
AB den 12 maj 2022

AC-Net Externservice AB 2022-05-12

Närvarande

Beslutande: Ordinarie styrelseledamöterna Mats Berggren (ordförande), Anders Pettersson, Jens Wennberg (deltar mellan § 2192 - § 2199) och Jonas Nordin (deltar mellan § 2189 - § 2194)

Övriga: Den verkställande direktören David Lindström (deltar mellan § 2189 - § 2196) och sekreteraren Anna Näslund

Ej närvarande: Rickard Carstedt

§2189 Mötets öppnande

Ordföranden öppnar sammanträdet.

§2190 Godkännande av dagordningen

Styrelsen beslutar att godkänna den utsända dagordningen med följande tillägg:

- "Lönerevision VD" läggs till som en punkt under "Övriga frågor"
- "Rekryteringsläget" redovisas under punkten "VD-rapport".

§2191 Val av justerare

Att jämte ordföranden justera dagens protokoll utses Anders Pettersson.

§2192 Föregående protokoll

Protokoll nr 1/22 från styrelsemöte 2022-02-11 har justerats och läggs med godkännande till handlingarna.

Protokoll nr 2/22 från konstituerande styrelsemöte 2022-05-06 har justerats och läggs med godkännande till handlingarna.

§2193 VD-rapport

VD redogör i enlighet med, inför styrelsemötet, utsänt underlag (bilaga 1) för VD-rapport inklusive affärer i april 2022, tillgänglighet per sista mars, status för projekten "Leverantörspoolen", "Gemensam NOC" samt "LoRa", status för arbetet med kommunikationskoncept och ny hemsida, måluppföljning verksamhetsplan, prognos 2022, status för elfaktureringsärendet rörande Bredband2, ekonomisk produktanalys, status för placeringar, omvärldsbevakning, arbetet med internkontroll samt uppföljning beslutslogg.

VD redogör för rekryteringsläget och lyfter svårigheter med att rekrytera nätverkstekniker men påtalar att arbetet med att hitta en lösning på detta fortgår.

Rapporten godkänns och läggs till handlingarna.

§2194 Säkerhetspresentation SSNF

Jimmy Persson, utvecklings- och säkerhetschef på Svenska Stadsnätetsföreningen redogör för säkerhetsarbete inom statsnätets verksamhet i enlighet med bilaga 2.

Styrelsen för därefter diskussion om vad ny lagstiftning på området får för konsekvenser för bolaget. VD informerar om att säkerhetsskyddsanalys kommer att arbetas med under Q2 och Q3 och att denne återkommer vid ett styrelsemöte längre fram med beslutsförslag kopplat till detta.

§ 2195 Genomgång revisionsrapporter

VD redogör för grundläggande granskningsrapport för 2021 framtagen av kommunal revisor på Region Västerbotten i enlighet med, inför styrelsemötet, utsänt underlag (bilaga 3).

Styrelsen för därefter diskussion rörande revisorns rekommendationer och ger VD i uppdrag att se över och åtgärda att bolagets hantering av allmänna handlingar efterlever ställda krav från lagstiftare och ägare samt att fortsätta dialog med revisor rörande vilka underlag som behöver tas fram för att bedömning om bolaget bedrivit verksamheten inom de kommunala befogenheterna ska kunna göras.

VD redogör för revisionsrapport för 2021 framtagen av PWC i enlighet med, inför styrelsemötet, utsänt underlag (bilaga 4) och informerar om att denne fortsättningsvis utifrån rekommendation i rapporten kommer att deklarerat försäljningen till Norge. Styrelsen för därefter vidare diskussion rörande rapporten men ser utifrån denna inga områden som föranleder någon åtgärd.

§ 2196 Arbetsgruppen för ägarutredningen

VD och ordförande redogör för arbetsgruppens ägarutredning och informerar om vad som avhandlades på nyligen genomfört ägarsamråd.

§ 2197 Övriga frågor**Lönerevision VD**

Ordförande redogör för förslag till lönerevision för VD. Styrelsen bifaller förslaget och ordförande får i uppdrag att stämma av föreslagen lönenivå med Jonas Nordin och Rikard Carstedt innan denne går vidare i processen.

§ 2198 Nästa möte

Den 8 september kl. 09:00-12:00 i Umeå.

§ 2199 Avslutning och utvärdering av mötet

Styrelsen utvärderar mötet med slutsatserna att det var ett bra och informativt möte med väl förberedda underlag och bra diskussioner samt positivt med en extern föreläsare som belyste områden som styrelsen och bolaget behöver fortsätta att jobba med.

Vid protokollet:

Anna Näslund

Justeras:

Mats Berggren (ordförande)

Anders Pettersson

VD-Rapport

2022-05-12

Innehåll

Verksamhet

Affärer
Rådighet
Tjänsteportföljen
Kommunikation
Måluppföljning

Ekonomi

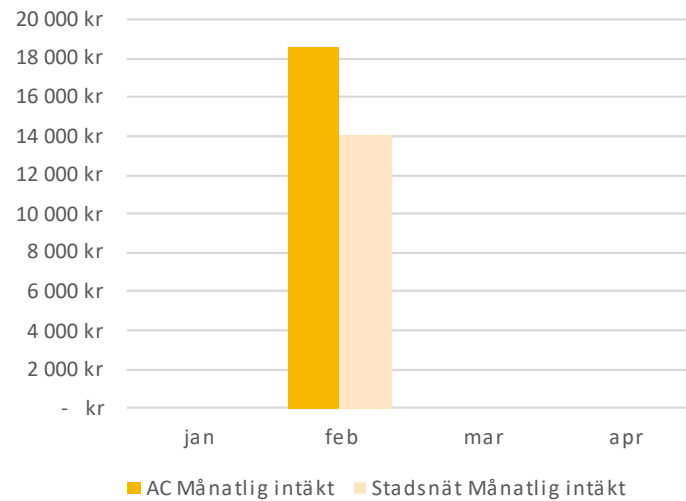
Utfall
Analys produkter
Placeringar

Omvärld

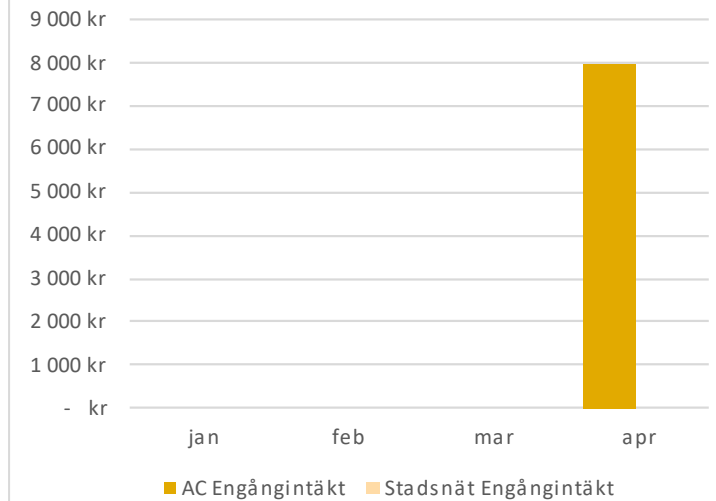
Verksamhet - Affärer april 2022

Värde nya Avtal

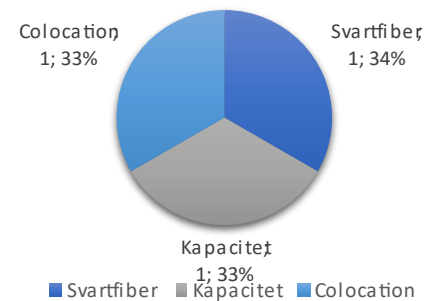

Avtal	Totalt
AC-Net	0
Antal	3
AC Engångintäkt	8 000 kr
AC Månatlig intäkt	18 584 kr
	- kr
Stadsnäten	- kr
Stadsnät Engångintäkt	- kr
Stadsnät Månatlig intäkt	14 050 kr
	- kr
Bruttovinst	- kr
Engångsintäkt	8 000 kr
Månatlig intäkt	4 534 kr

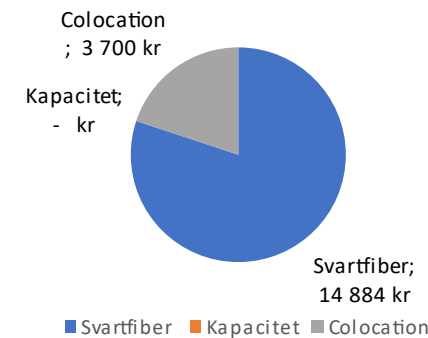
Värde nya Avtal

Antal affärer per produkt

Affärsvärde per produkt

Verksamhet – Rådighet (mars siffror)

Tillgängligheten:

- Tillgängligheten har hittills i år legat på 99,9 %

5. Trafikgrafer

Ac-ume-ir-01 Transit A3

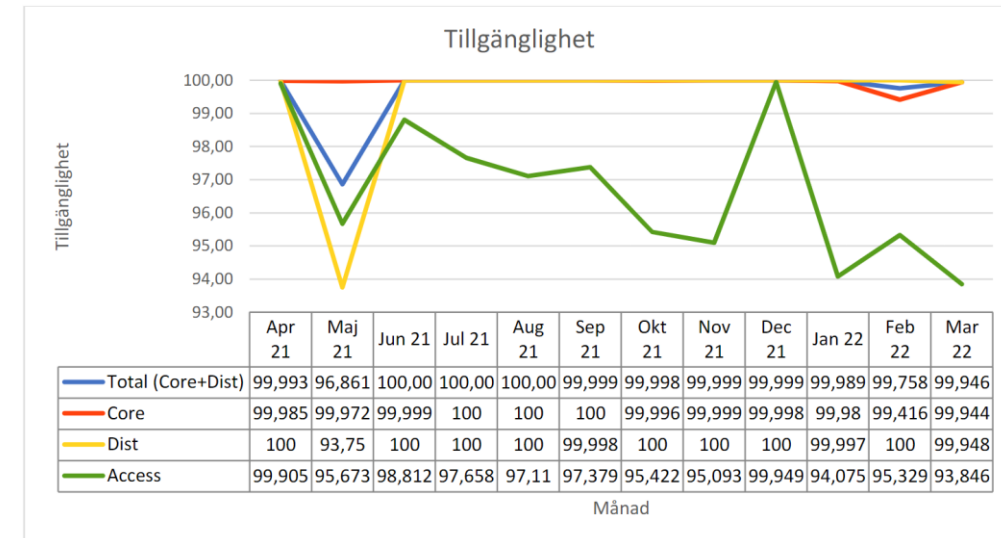

Ac-ume-ir-01 84grams

Maximum ac-ume-ir-01 6.35Gbps, Maximum Eth-trunk78 3.32Gbps

4. Tillgänglighet

Internettrafik ut och in i regionnätet:

- 11 Gbit/s i Umeå
- 4 Gbit/s i Skellefteå

Verksamhet - Rådighet

Projekt Leverantörspoolen

Nuläget

- Projektplan skapad.
- Enkät skapad och analyserad
- Insamling av data om tänkbara leverantörer
- Preliminär kravspecifikation för våra leverantörer
- Uppstart av samråd med extern inköpare

Kommande aktiviteter

- Slutgiltig kravspecifikation för våra upphandlade leverantörer
- Genomlysning av leverantörer tillsammans med inköpare och projektgrupp
- Urval och uppdelning av utvalda leverantörer

Risker

- Vi ser över om vi på något sätt bryter mot deltagande kommuners inköbspolicy gällande inköp av tjänster.

Projekt Gemensam NOC

Nuläget

- Projektplan skapad.
- Enkät skapad och analyserad
- Insamling av data om tänkbara NOC-leverantörer
- Preliminär kravspecifikation för vår NOC
- Uppstart av samråd med extern inköpare

Kommande aktiviteter

- Slutgiltig kravspecifikation för vår upphandlade NOC
- Urval av ett antal NOC-leverantörer
- Presentationer från de utvalda NOC-leverantörerna

Risker

- Vi ser över om vi på något sätt bryter mot deltagande kommuners inköbspolicy gällande inköp av tjänster.
- Kostnaden för NOC-lösning blir högre än nuvarande lösning

Verksamhet – Tjänsteportföljen

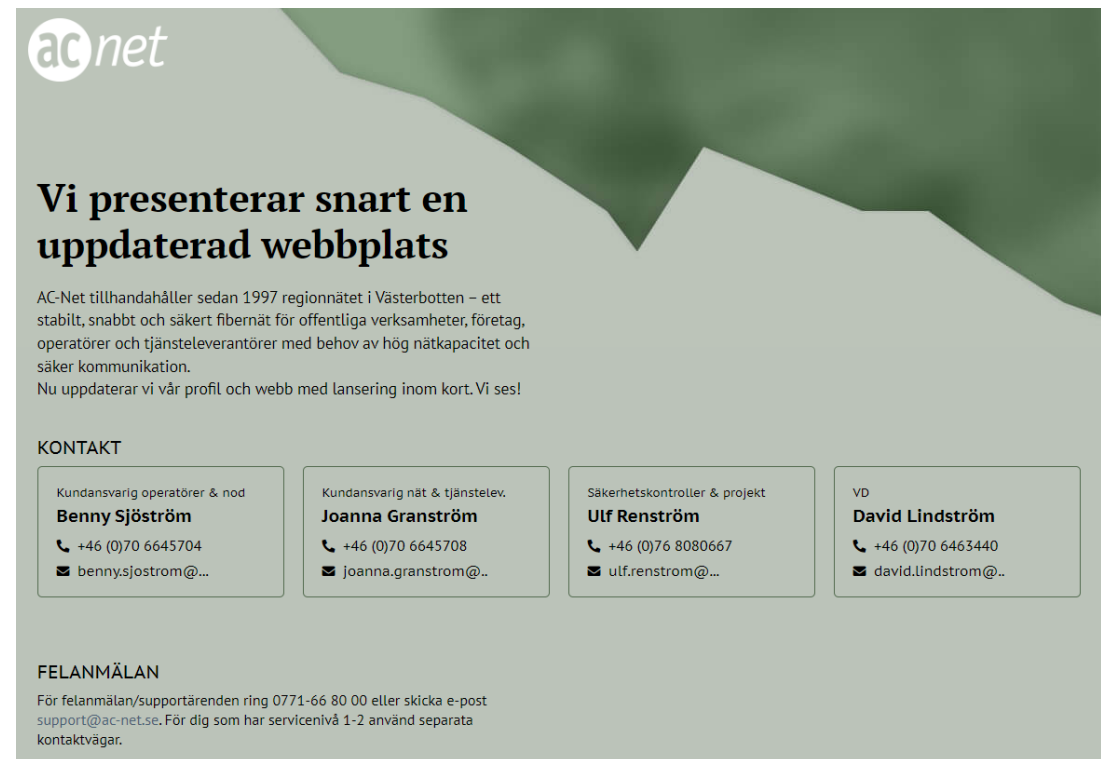
Projekt LoRa

- Vi håller tidsplan och budget
- Robertsfors och Vilhelmina kommun har signerat avtalet mot Umeå Energi samt beställt en Gateway var samt några sensorer. De har även beställt egna Dashboards
- Malå kommun – har några frågetecken att reda ut innan beslut då den befintliga lösningen de har inte helt lirat mot Stadshubbsalliansen men det finns lösningar, vi har nytt möte i nästa vecka där beslut om vilken väg de tar.
- Bjurholms kommun – avböjde mötet då de blivit sjuk, vet ej vilka beslut de tagit men sedan tidigare skulle de köra på samma som övriga så har inget förändrats får vi signerade avtal till mötet nästa vecka 19.
- Planen i grova drag i närtid och fram till semester är att samtliga kommuner signerar avtal mot Umeå Energi och beställer hårdvara. Leveranstid är ca 4 veckor. Under den tiden görs set-up med dashboards. Efter leverans så ska Gateways monteras och kopplas in mot nätverksservern, möjligt att det hinns med att koppla upp några sensorer.

Verksamhet - Kommunikation

- Kommunikationskoncept och budskap är framarbetat och planen är att dokumentmallar skall harmoniseras med företagets publika hemsida samt i sociala medier.
- Ny hemsida förväntas publiceras månadsskiftet maj/juni.

Konceptuell hemsida

The image shows a mockup of the AC-Net website. It features a green and grey color scheme with a mountain silhouette in the background. The header includes the AC-Net logo. The main content area has a headline in bold, followed by a paragraph of text and a 'KONTAKT' section with four contact cards. Each card lists a role, name, phone number, and email address. At the bottom, there is a 'FELANMÄLAN' section with contact information for support.

acnet

Vi presenterar snart en uppdaterad webbplats

AC-Net tillhandahåller sedan 1997 regionnätet i Västerbotten – ett stabilt, snabbt och säkert fibernät för offentliga verksamheter, företag, operatörer och tjänsteleverantörer med behov av hög nätkapacitet och säker kommunikation. Nu uppdaterar vi vår profil och webb med lansering inom kort. Vi ses!

KONTAKT

Kundansvarig operatörer & nod Benny Sjöström ☎ +46 (0)70 6645704 ✉ benny.sjostrom@...	Kundansvarig nät & tjänstelev. Joanna Granström ☎ +46 (0)70 6645708 ✉ joanna.granstrom@..	Säkerhetskontroller & projekt Ulf Renström ☎ +46 (0)76 8080667 ✉ ulf.renstrom@...	VD David Lindström ☎ +46 (0)70 6463440 ✉ david.lindstrom@..
---	---	---	---

FELANMÄLAN

För felanmälan/supportärenden ring 0771-66 80 00 eller skicka e-post support@ac-net.se. För dig som har servicenivå 1-2 använd separata kontaktvägar.

Fokusområde	Verksamhet	Mätvärden	Mål	Utfall	Kommentar
Förälda bef. affär	<u>Tillgängliggöra region- och stadsnät</u>				
	Utveckla användandet av Cesar	Antal förfrågningar i Cesar	60 st	30 st	N4M tillkommer
		Antal offerter i Cesar	50 st	24 st	
		Antal köp och sälj ordrar i Cesar	12 st	2 st	
	<u>Co-location</u>				
	Utöka eller frigöra yta till inplacering	Antal nya tillgängliga skåp	4 st	0 st	Inväntar N4M & SVK
	<u>Tillväxt</u>				
	Affärer	Antal avtal	50 st	3	
		Avtalad bruttovinst	36%	24%	
		Avtalat månatligt ordervärde	48 000 kr	18 584 kr	
		Avtalade engångsavgifter	200 000 kr	8 000 kr	
	Engagemang hos stadsnät	Avtalade månatliga kostnader	30 000 kr	14 895 kr	
		Avtalade engångsavgifter	100 000 kr	8 000 kr	
Rådighet	<u>Rådgivning</u>				
	Genomföra nätverksträffar	Antal besök hos kommuner	7 st	3 st	mars siffror
		Antal nätverksträffar	2 st	1 st	
	<u>Drift och underhåll</u>				
	Utröda och besluta om ny lösning för drift	Ny driftslösning beslutad under 2022	OK	Pågår	
	Utröda och besluta om ny lösning för fältservice	Ny fältservice-lösning beslutad under 2022	OK	Pågår	
	Process- och Nätförbättringar	Tillgänglighet	99,7%	99,90%	
	<u>Säkerhet och kvalitet</u>				
Tjänste-portföljen	AC-Nets egna driftsäkerhet helt genomgången	Genomförd	OK	Pågår	Bahnhof
	Hjälpa stadsnät inom länet med säkerhet	Antal genomlysningar	7 st	ej påbörjat	
	<u>Projekt</u>				
	Driva eller delta i utvecklingsprojekt	Antal projekt	1 st	3 st	
		Redovisa projektkostnader	Löpande		
	<u>Nya tjänster/produkter</u>				
	Testa/prova nya tjänster/produkter	Antal nya tjänster	2 st	1 st	
	<u>Nya tjänsteleverantörer</u>				
Kommunikation	Nya kunder/tjänsteleverantörer till stadsnäten	Antal nya kunder/tjänsteleverantörer	2 st	1 st	SSNF
	<u>Marknadsföring</u>				
	Externt och internt PR-material	Framtaget nytt material och mallar	OK	Pågår	
	Publikationer i socialamedier	Antal publikationer	12 st	2 st	
	Ny hemsida	Ny hemsida framtagen under år 2022	OK	Pågår	
	<u>Event</u>				
	Delta på event eller mässor	Delta på event	2 st	1 st	
	<u>Kundmöten</u>				
	Större kundmöten	Antal per kund och år	1 st	Pågår	
	Arrangera nätverksträffar bland stadsnät	Antal nätverksträffar	2 st	1 st	

Verksamhet - Måluppföljning

Ekonomi – Prognos 2022

AC-Net Externservice AB					
Resultatrapport budget egen					
Räkenskapsår 2022-01-01 - 2022-12-31					
Period 202204 - Prel IB					
	UTG SALDO	BUDGET ACK	ACK FÖREG ÅR	PROGNOS	BUDGET 2022
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	6 172 642 kr	5 606 109 kr	5 611 316 kr	17 164 734 kr	16 818 327 kr
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER	-5 868 227 kr	- 5 149 114 kr	- 5 283 765 kr	-16 362 520 kr	-15 447 343 kr
OPERATIVT RESULTAT	304 415 kr	456 995 kr	327 550 kr	802 215 kr	1 370 984 kr

Kommentar utfall april

- Intäkter:
 - + Högre än budget med anledning av SVK- och Teliaaffär samt projektintäkter.
 - Större uppsägning ifrån Tele2 samt IP-TV och Wifi ifrån några kommuner.
- Kostnader:
 - + Ökade driftskostnader i samband med migrering, kommer avta andra halvan av 2022.

Kommentar prognos 2022

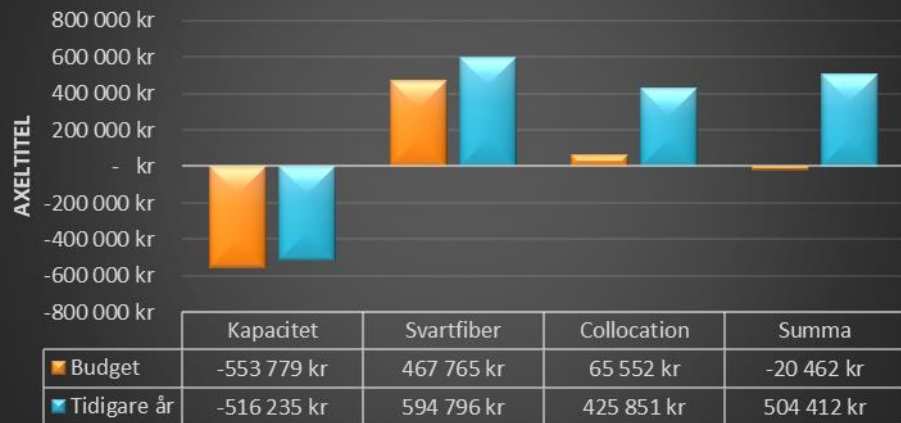
- Intäkter:
 - + Fler större affärer likt SVK
 - Uppsägning Tele2, IP-TV och WiFi av kommuner.
 - Befarad kundfordransförlust Bredband2
- Kostnader:
 - + Ökade driftskostnader i samband med migrering, kommer avta andra halvan av 2022

Informationsärende elfakturering

- AC-Net ställde under hösten ut fyra elfakturor till numera Bredband2 för ej fakturerad elförbrukning sedan året 2017 i nodrummen 16, 17 och 22 på sammanlagt 935 544 kr exkl moms.
- Den första fakturan på (95 108 kr exkl moms) som skickades i september betalades av Bredband2.
- Övriga tre fakturor har Bredband2 ej betalat och bestridit de två största.
- AC-Net har sedan bestridan sökt kontakt och uppgörelse med Bredband2. Den senaste tiden har återkopplingen från Bredband2 varit obefintlig. Leverans och läskvitton är tagna på mejlkorrespondens.
- Ackordscentralen tillfrågades den 6:e maj att assistera AC-Net i fodringsärendet och bistå till att söka en lösning mellan Bredband2 och AC-Net.
- I bokslutet 2021 reserverades 150 000 kr som förlust av fodran. Risken är nu att denna reservation inte täcker eventuell förlust. I aktuell prognos har därför resultatet sänkts med 500 000 kr.

Ekonomisk produktanalys

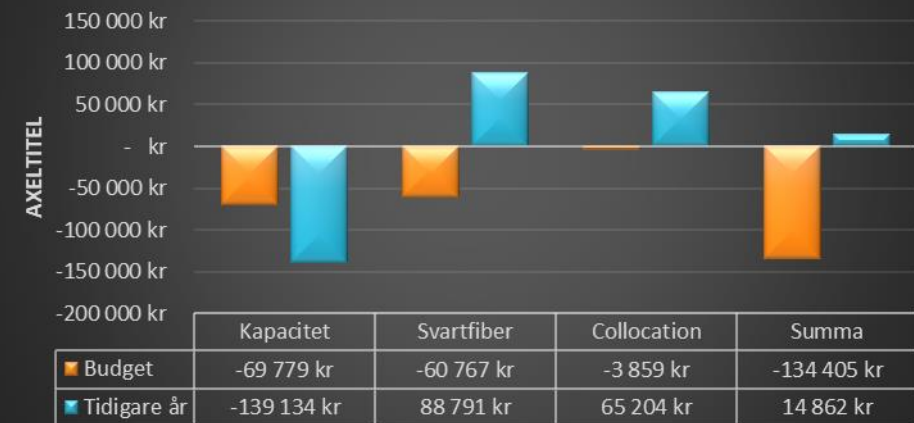
Intäkter jämfört med budget och tidigare år

Kommentar:

- Uppsägning ifrån Tele2 och kommuner på kapacitetsförbindelser har inneburit ett stort intäktsstapp. Större kreditering.
- SVK och Teliaaffär på svartfiber har inneburit ökade intäkter. Långa avtal och långa sträckor samt efterskotts fakturering till Telia.
- Indexreglerade elintäkter i collocation.

Kostnader jämfört med budget och tidigare år

Kommentar:

- Uppsägning av förhyrda kapacitetsförbindelser
- Uppsägning av förhyrda svartfiberförbindelser
- Nya collocationaffärer driver kostnader för inplacering el och utrymme.

Ekonomi – Placeringar

Sammanfattning

Nettoavkastning

Utveckling i %	20211231 — 20220430
Portfölj	-2,58 %
IB, portfölj	11 818 335
Insättning/uttag	
Upplupen ränta	45 299
UB, portfölj	11 512 813
Nettodifferens	-305 522

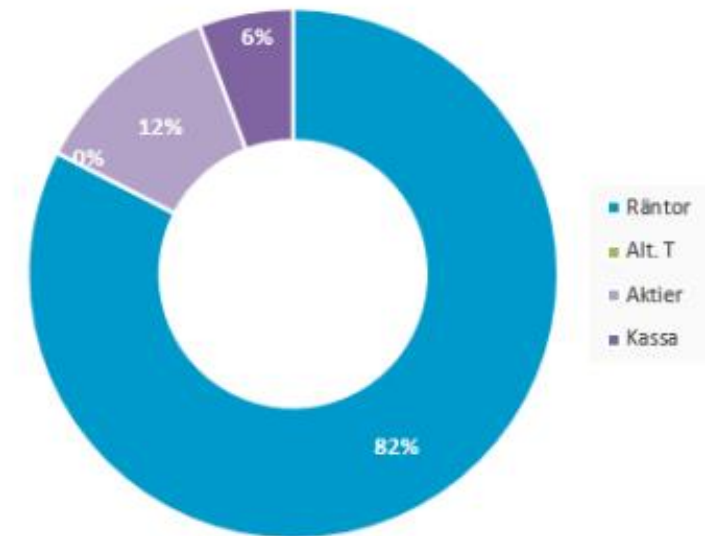
Kuponger och utdelningar

	Belopp
Årets erhållna kupongränta	89 991
Årets erhållna utdelning	
Årets erhållna fondrabatter	1 553
Summa	91 544

Avgifter

	Belopp
Årets debiterade plattformsavgifter Nordnet	1 456
Årets debiterad moms plattformsavgifter	364
Årets debiterade förvaltningsarvode Placerum	38 468
Summa	40 288

Tillgångsallokering

Kommentarer:

- "Vi har idag 12% aktievikt, med mandat upp till 20% enligt reglementet (vi avvaktar idag ytterligare aktieköp i externservice). Vad gäller internservice avvaktar vi aktiedelen även där."
- "Vad gäller obligationsportföljen så har samtliga bolag i portföljen lämnat en god kvartalsrapport så det rullar på bra där."

Omvärldsbevakning

Schneider Electric och fastighetsautomation

Så här kan ett typiskt kontrollrum med EcoStruxure se ut. Skärmarna 1 och 2 visar Building Operation medan skärm 3 visar Power Monitoring Expert.

Publicerad av
redaktionen - 2 maj, 2022

Det franska företaget Schneider Electric (SE) är en mycket stor aktör inom området fastighetsautomation och energioptimering. Vi har talat med affärsutvecklings- och hållbarhetschefen Valentin Monteiro om vad SE gör för att optimera energiförbrukning och återvinning i moderna byggnader, vilka styr- och datorsystem man erbjuder osv för att styra optimeringen.

Telia dubblar kapaciteten i mobilnätet – kopparnätet skrotas om ett år

Telia dubblar kapaciteten i 4G och 5G-nätet i Bromölla under andra kvartalet i år. Nästa år har kopparnätet gjort sitt.

Bromölla • Publicerad tisdag 20:00 • Uppdaterad tisdag 20:27

Länet kan bli testplats – för flygande elbilar

Publicerad i måndags kl. 10:00 - Uppdaterad idag kl. 12:23

Internkontroll 2021

Process/rutin/system	Kontrollmoment	Kontroll-ansvarig	Kontrollmetod	Frekvens	Tidpunkt	Rapport- ering till	Dokumentation
Ekonomirutiner	Att attestkontroller överensstämmer med beslut om firmatecknare, sakgranskare och attestant	Ekonom	Kontroll upplägg i Ascendo och stickprov. Samtliga större fakturor över 500 000 kr. 10 st övriga fakturor.	Min 2/år	Varje halvår	Vd och styrelse	Beskrivning upplägg Ascendo och kopia på stickprov
Rätt lön	Rätt lön betalas till rätt person i tid	Ekonom	Stickprov i lönesystem, kontroll avvikelser och reseräkningar	Min 4/år	Varje kvartal	Vd och styrelse	Beskrivning av stickprovs-kontroll
Hantering av kundavtal	Dokumentation, fakturering och arkivering i diarie	Säljansvarig	Stickprov (alla avtal sedan årets början eller senaste kontrollen)	Min 2/år	Varje halvår	Vd	Beskrivning av stickprovs-kontroll
Felanmälningsrutiner från kund	Att felanmälan från kund till kundtjänst hanteras enligt	Leveransansvarig	Stickprov 5 st	Min 2/år	Varje halvår	Vd	Beskrivning från anmälan till klarrapporterat ärende
Diarie	Att handlingar diarieförs enligt tuppsatta ruiner	Vd	Samtliga handlingar i diariet sedan årets början.	Min 2/år	Varje halvår	Vd	Beskrivning av stick-provskontroll
Mail och lagring av dokumentation	Kontroll backup och återläsning	Vd	Kontrollera att backup fungerar och att återläsning är möjlig	Min 2/år	Varje halvår	Styrelse	Rapport innehållande bekräftelse på att backup genomförd
Rondering noder	Kontrollera att släcksystem, kylsystem, elkraft och larm fungerar	Nodansvarig	Testkörning av system	Min 2/år	Varje kvartal	Vd	Testprotokoll med eventuella avvikelser

Genomförda kontroller/Kommentarer
12-april Jag har jämfört VD:s attestinstruktion med VD:s roller och generellt attestbelopp i Ascendo och de överensstämmer med varandra. Har granskat alla fakturor under 2022 med ett belopp som överstiger 500 000 kr i AC-Net Externservice AB under 2022. Det finns bara en AC-Net Internservice AB om 1 375 000 kr. Fakturan är konterad och sakgranskad av VD och slutligen attesterad av styrelsens ordförande, vilket överensstämmer med attestinstruktionen. Har gått igenom ytterligare 10 slumpvist utvalda leverantörsfakturor och ser inga avvikelser från attestinstruktionen. Jag har jämfört VD:s attestinstruktion med VD:s roller och generellt attestbelopp i Ascendo och de överensstämmer med varandra. Har stickprovsvist valt ut en faktura med ett belopp som överstiger 500 000 kr i AC-Net Externservice AB under 2022; AC-Net Internservice AB om 1 275 000 kr. Fakturan är konterad och sakgranskad av VD och slutligen attesterad av styrelsens ordförande, vilket överensstämmer med attestinstruktionen.
12-april Frånvarorapporter och reseräkningar, samt lönejusteringar godkänns och attesteras av VD innan de går till Bengt Heinestam för lönekörning. Bengt Heinestam utför lönekörningen och skickar en betalfil till banken. Innan utbetalningar från bankräkningen kan ske, måste den signeras av Bengt Heinestam och därefter kontrasigneras av VD på Swedbank webbsida för att banken ska effektuera utbetalningarna. Skattekontoextrakt och bankkontoextrakt laddas upp i Finsit månadsvis vilket ger VD ett verktyg att kontrollera att bolaget levererar korrekt AGI till Skatteverket samt att lönerna utbetalas. VD har även tillgång till redovisningssystemet för att kunna kontrollera att skattekonto och bokföring stämmer överens. Har kontrollerat samtliga gällande löner, granskat inestående och uttagna semesterdagar, samt jämfört reseräkningar och frånvarorapporter för februari månads löneutbetalning och har inte hittat några avvikelser. Lönerna utbetalades 2022-02-25 efter
2-maj Advania har genomfört kontroll av backup och återläsning samt gått igenom antalet användare i sharepoint. En förteckning av backup finns på fil och advania verifierar i sin mejlrapport att återläsning och backup fungerar som den ska.

Övrigt - Beslutsloggen

Punkt på dagordning (§)	Datum	Beslutsformulering	Vem	Klardatum	Status
§2140	2021-09-08	Inventera och sälja ej använda nätverksutrustning	VD	2022-06-01	Pågår
§2140	2021-09-08	Förteckna och delge styrelsen avyttrad nätverksutrustning	VD	2022-06-01	Pågår
§2153	2021-11-26	Vid revidering av säkerhetspolicy, skriva in att säkerhetsanalys ska genomföras	VD	2022-05-12	Pågår
§2172	2022-02-11	Återrapportera utfall av N4M affär	VD		Pågår
§2141	2021-09-08	Förslag på mall för budgetdirektiv	VD	2022-05-19	Pågår

Tack!

Av David Lindström

SÄKERHETSARBETE INOM STADSNÄTSVERKSAMHET

MODELLER, LAGRUM OCH HJÄLPMEDEL FÖR PRAKTISKT SÄKERHETSARBETE

AC-NET
MAJ 2022

Jimmy Persson

Utveckling- och säkerhetschef
Jimmy.persson@ssnf.org
08-214 640

TLP:WHITE

Informationssäkerhetsklassning

TLP:WHITE

TLP:WHITE = Ingen begränsning kring hur informationen får delges och spridas.

Ingen begränsning kring hur informationen får delges och spridas. Informationsägare kan använda **TLP:WHITE** när delning av informationen medför liten eller ingen förutsägbar risk för felanvändning, i enlighet med tillämpliga regler och förfaranden för offentliggörande. Med förbehåll för vanliga upphovsrättsregler kan information märkt med **TLP:WHITE** delas utan restriktioner.

Modeller, lagrum och hjälpmedel för säkerhetsarbete

- Säkerhetsarbetet inom stadsnät
 - Förhållningssätt
 - Driftsäkerhet, IT-säkerhet, Informationssäkerhet, Säkerhetsskydd
- Säkerhet: Verksamhet och lagrum
- Säkerhetsskyddsarbete
 - Delar att hantera
 - Nyheter: 1 december 2021
- Sammanfattning
 - Säkerhet i sin helhet
 - Risk- och sårbarhetsanalyser på kritiska anläggningstillgångar
 - Konsekvensanalys för verksamhet: PLAN B
 - Säkerhetsskyddsarbete

IoT/OT-SÄKERHET

SÄKER FYSISK FÖRBINDELSE

SITE FÖR KRITISK VERKSAMHET

TLP:WHITE

Verksamhet att förhålla oss till:

Identifiera, avgränsa och prioritera vilken verksamhet som ska bedrivas:

Vårt samhälle måste fungera vid olika samhällsstörningar, det vill säga olyckor, kriser eller krig. För att kunna upprätthålla samhällets funktionalitet oavsett störning är vissa verksamheter viktigare än andra – de är samhällsviktiga.

Med **samhällsviktiga verksamheter** menas dels verksamheter som måste fungera för att inte deras bortfall ska leda till en samhällsstörning, dels verksamheter som måste finnas för att hantera samhällsstörningar när de väl inträffar.

Det är även **önskvärt att de verksamheter som inte är uppenbart samhällsviktiga** fortsätter fungera så långt som möjligt även under en störning.

Fakta: Verksamhet som tillhandahåller digital infrastruktur är samhällsviktig och kritisk!

Information och kommunikation

Telefoni (mobil och fast), internet, radiokommunikation, distribution av post, produktion och distribution av dagstidningar, webbaserad information, sociala medier.

Nationella säkerhetsstrategin att förhålla oss till:

Sveriges syn på säkerhet Samhällsviktig- och samhällskritiska funktioner

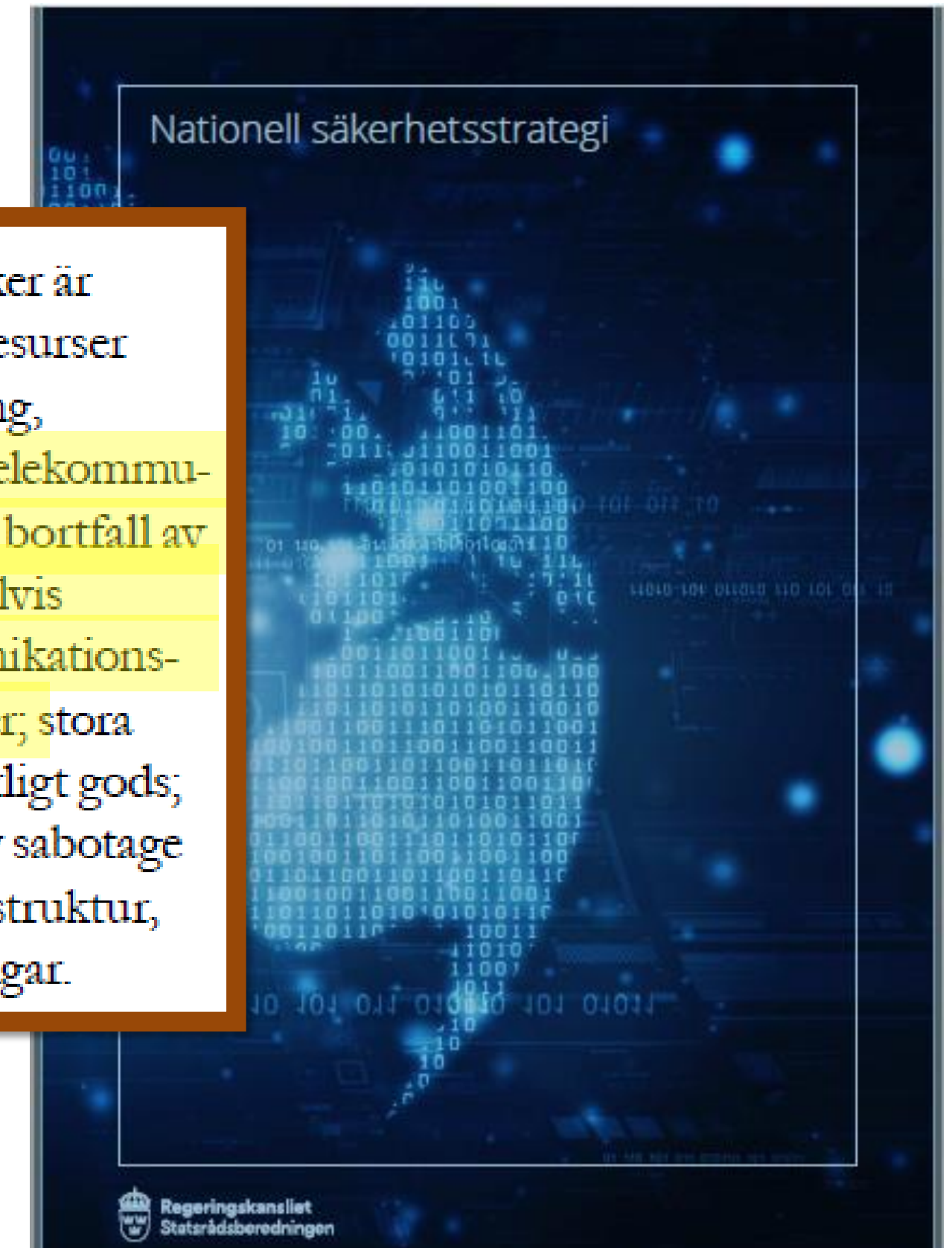
Vår syn på säkerhet

Sveriges frihet, fred och säkerhet ska värnas. Det finns ingen viktigare uppgift för staten än denna.

- Militära hot
- Informations- och cybersäkerhet, digitala risker
- Terrorism och våldsbejakande extremism
- Organiserad brottslighet
- Hot mot energiförsörjningen
- Hot mot transporter och infrastruktur
- Hälsopot
- Klimathot och dess effekter

Fakta: Verksamhet som tillhandahåller digital infrastruktur är samhällsviktig/kritisk!

Några särskilda hot och risker är störningar och bortfall av resurser som drivmedel, elförsörjning, fordonsförsörjning och it/telekommunikationer; störningar i och bortfall av viktiga stödsystem, exempelvis informations- och kommunikationssystem och kontrollcentraler; stora olyckor och olyckor med farligt gods; antagonistiska hot i form av sabotage och attacker mot vital infrastruktur, noder eller andra anläggningar.

OSINT

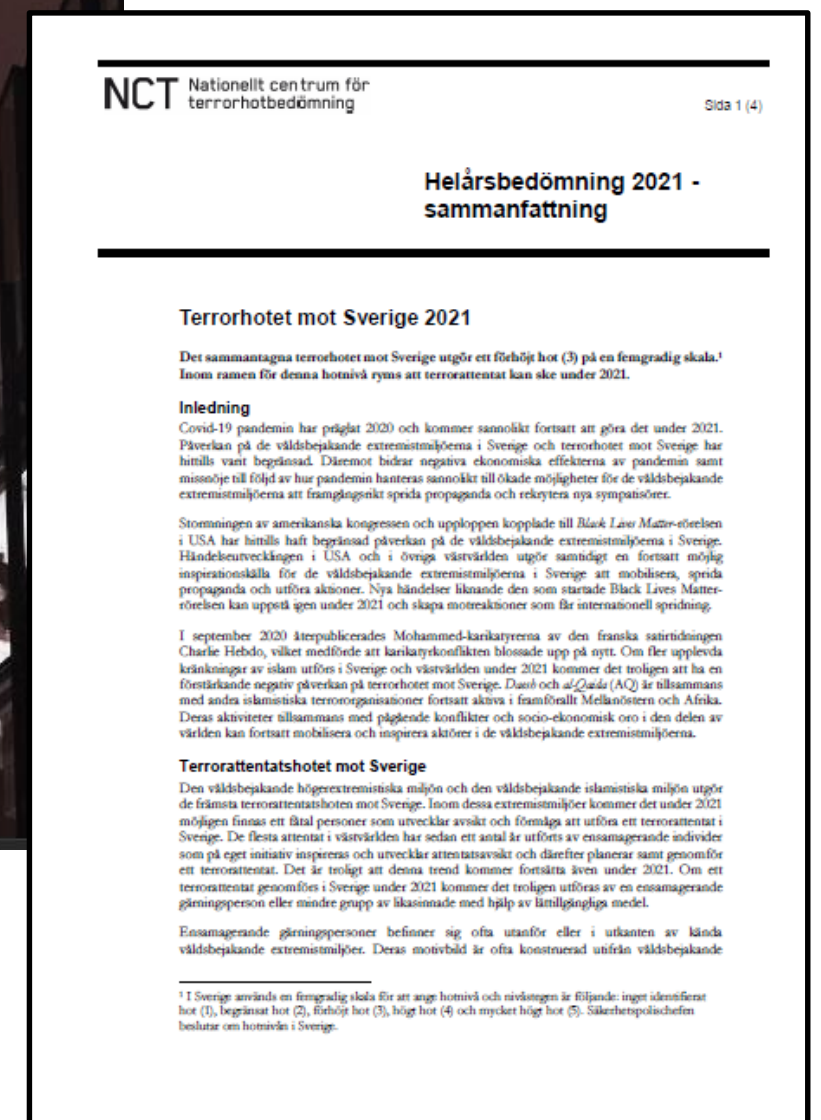
OSINT: ÖPPNA KÄLLOR

- FRA Årsrapport 2021
- MUST Årsöversikt 202
- Säkerhetspolisens årsbok 2021
- NCT Helårsbedömning 2021
- Handlingskraft 2021-2025
- MSB Årsrapport It-incidentrapportering 2021
- Sveriges nationella säkerhetsstrategi 2017

OSINT: Säkerhetsskydd

OSINT: ÖPPNA KÄLLOR

TLP:WHITE

OSINT: Motståndskraft

OSINT: ÖPPNA KÄLLOR

Olika standarder att förhålla oss till!

Vägledningen utgår från **standarder och regelverk** inom de olika delområden som berörs i vägledningen till exempel:

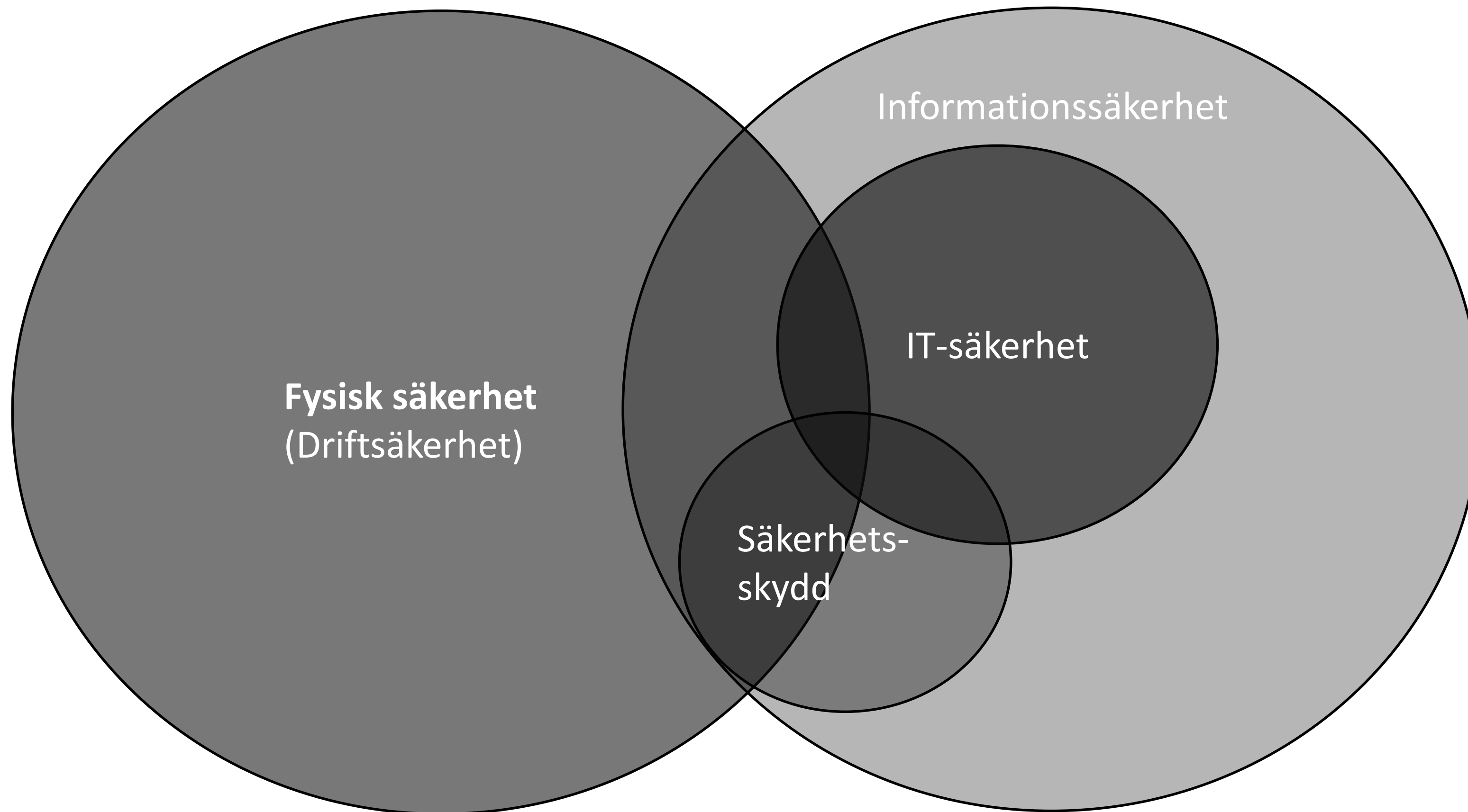
- **ENISA** Good practices for IoT and Smart Infrastructures
- **ENISA** Baseline Security Recommendations for IoT
- **MSB** 245, 2011 MSB:s vägledning för risk- och sårbarhetsanalyser
- **MSB** 2017-1554 NCS3 Studie – IoT-relaterade risker och strategier
- **ISO/IEC** 30141 Internet of Things Reference architecture
- **ISO/IEC** 15408–1:2009 Generella säkerhetsmodeller
- **ISO/IEC** TR 15446:2017 Vägledning för produktion av skyddsprofiler och säkerhetsmål
- **ISO/IEC** 31010:2019 Risk management - Risk assessment techniques
- **ISO/IEC** 62443 Industrial communication networks (OT)
- **SS-EN ISO/IEC** 27001 - Informationssäkerhet

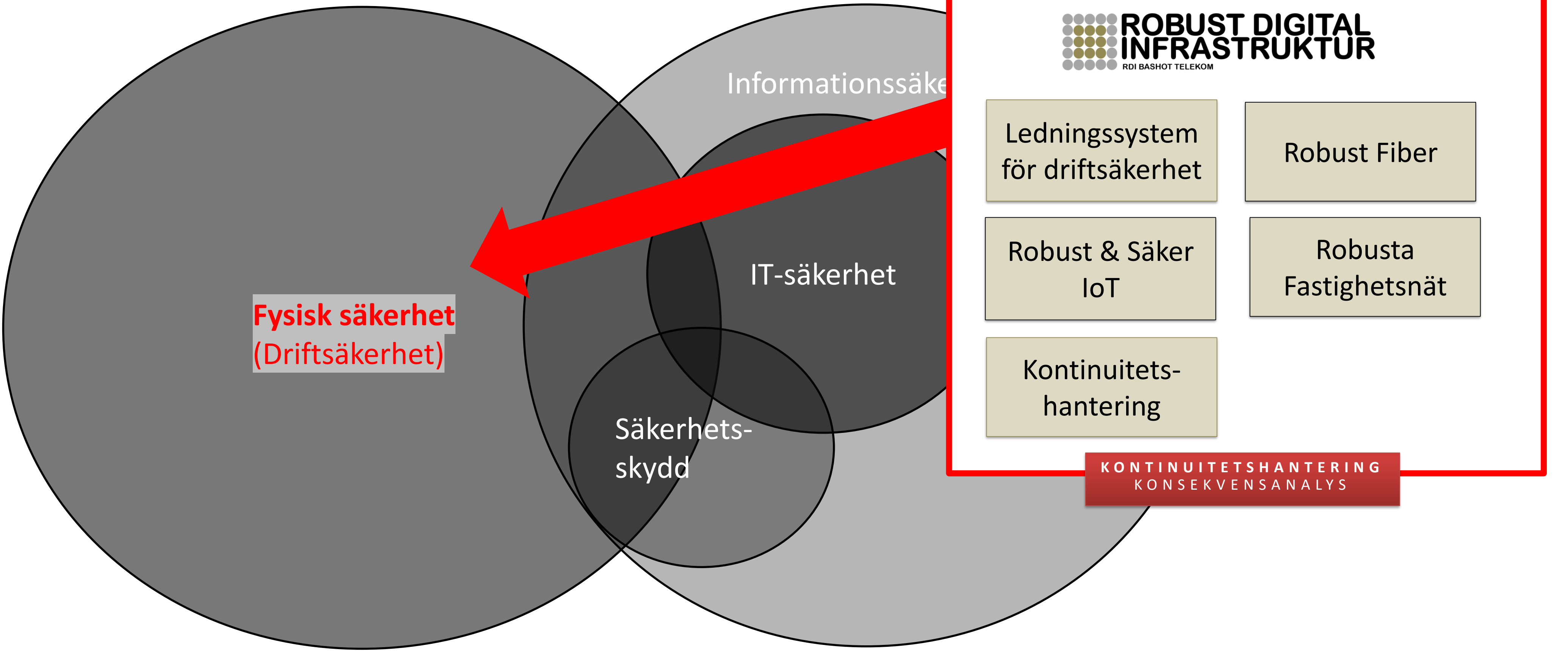
Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

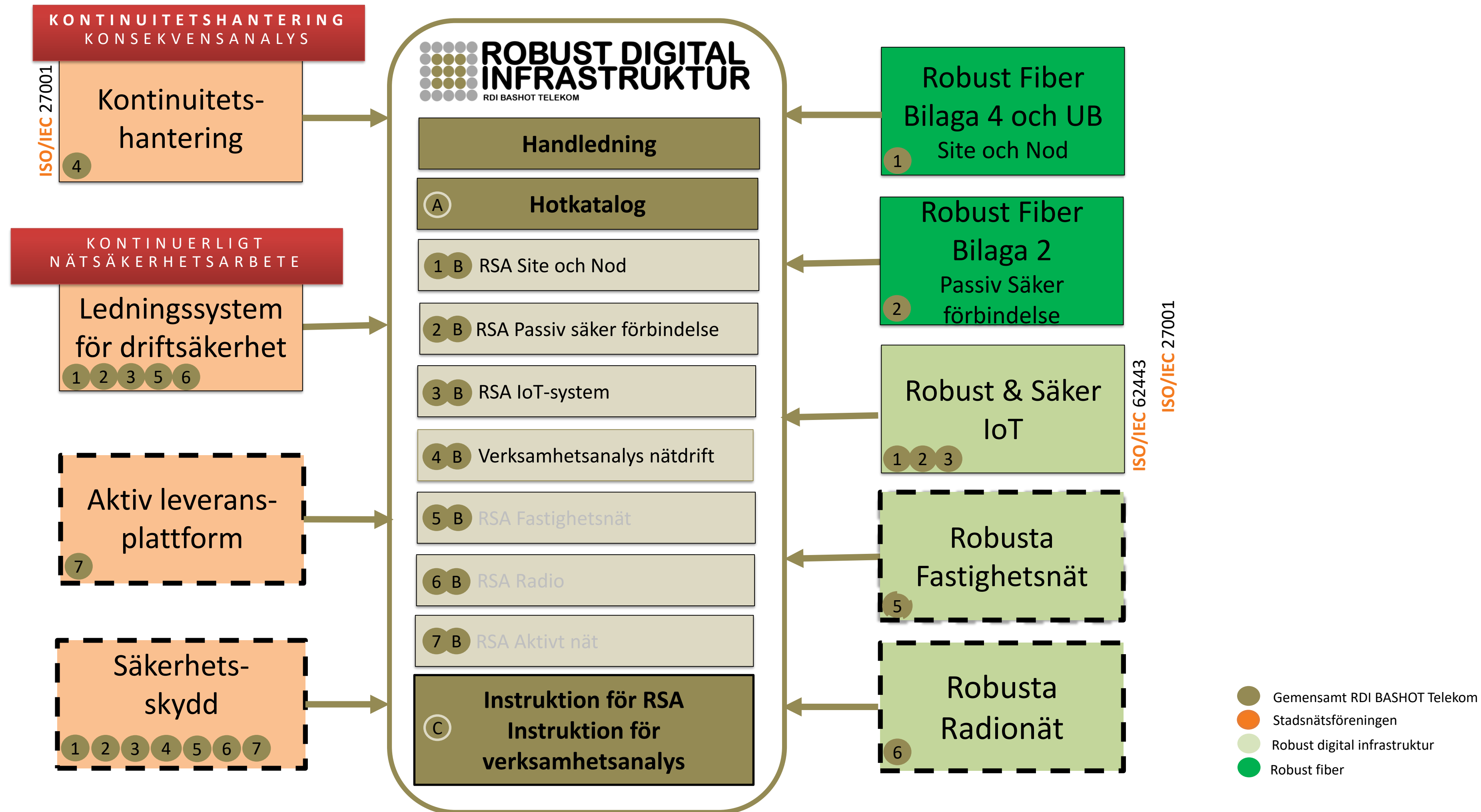
Säkerhetsområden för Stadsnätverksamhet att förhålla oss till!

Säkerhetsområden för Stadsnätverksamhet!

Egna och branschanvisningar att förhålla oss till!

RSA Passiv förbindelser: 27 st bashot

Bladnamn		Definition av de hot som utgör grund för de fördefinierade hotflikarna i arbetsboken		Fliken är ej tillämpbar på objektet	
Prefix	Index	Grupp	Hot	Sj	Anledning till bedömning
Vä	1	Naturliga händelser	Väder (PTSFS 2020:1 5§): Storm (vind) - Fällskador (träd, stram och rotvältor)		Kanalisationsrör/kablar, brunnar, skåp, stolplinjer/luftkabel, radiomaster
Vä	2	Genererar yttre hot	Väder (PTSFS 2020:1 5§): Storm (vind) - Erodering		Kanalisationsrör/kablar, brunnar, skåp, stolplinjer/luftledning
Vä	3		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Storm (vind) - Vinkelfel antenner och antennbärare		Radioförbindelser
Vä	4		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Avbrott i telekablar (direktträff)		Kanalisationsrör/kabel
Vä	5		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag -Antennsystem (direktträff)		Signalstyrka
Vä	6		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag -Vegetationsbrand		Kanalisationsrör/kablar, brunnar, skåp, stolplinjer/luftledning
Vä	7		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Extrem kyla -Isbildning kanalisation		Kanalisationsrör/kablar, brunnar, skåp
Vä	8		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Skyfall eller långvarig nederbörd -Översvämningar - vatteninträngning - pelartryck		Kanalisationsrör/kablar, brunnar, skåp
Vä	9		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Skyfall eller långvarig nederbörd - Erodering / ras / Skred		Kanalisationsrör/kablar, brunnar, skåp, stolplinjer/luftledning
Vä	10		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Snöfall - Snö på stolplinjer		Luftledning
Vä	11		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Snöfall - Snö på antenner antennbärare		Signalstyrka - Vinkelfel
Vä	12		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Isbildning - Isbildning på stolplinjer		Luftledning
Vä	13		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Isbildning på antenner och antennbärare		Signalstyrka - Vinkelfel
Sk	1	Skadedjur	Skadedjur: Skador på kanalisation/kablar/tätning		Kanalisationsrör/kablar anlagda i mark, bro, tunnel, kulvert.
Oh	1	Olyckshändelser (oavsiktligt orsakade)	Anläggningar/Transport i närmiljön: Elektromagnetiska störningar		Radioförbindelser
Oh	2		Grävning: Skador på kanalisation/kablar		Förbindelser
Oh	3		Påkörning: Skador på skåp/stolpar/ledning/master/brunnar		Förbindelser
Oh	4		Telenätsarbeten: Felaktig bortkoppling av förbindelser p.g.a. felaktig dokumentation, felaktig/otydlig märkning i skarvenheter, brunnar skåp		Förbindelser
Oh	5		Sitearbeten: Felaktig bortkoppling av förbindelser p.g.a. felaktig dokumentation för kopplingsutrustning		Förbindelser
Oh	6		Sitearbeten: Brand (även sekundärskador, gasexplosion och släcksystem)		Kopplingsutrustning
Oh	7		Påverkan från omgivande fastighet: Kabelskador tele		Kanalisationsrör/kablar
Oh	8		Påverkan från omgivande fastighet: Brand		Kanalisationsrör/kablar
Fa	1	Fysiska attacker	Sabotage: Avgrävning/skada på kanalisation/telekablar		Kanalisationsrör/kablar i: mark, bro, tunnel, kulvert, stolplinje, sjö
Fa	2	Grov brottslig verksamhet/terrorism	Sabotage: Kapning av telekablar i kabelintag		Kanalisationsrör/kabel
Fa	3		Sabotage: Störsändning		Radioförbindelser
Fa	4		Sabotage: Radiofrekventa störningar (RFI)		Radioförbindelser
Fa	5		Stöld: Kablar		Förbindelser

KONTINUERLIGT
NÄTSÄKERHETSARBETE

TLP:WHITE

RSA: Site och Nod: 78 st bashot

Bladnamn		Definition av de hot som utgör grund för de fördefinierade hotflikarna i arbetsboken		Fliken är ej tillämpbar på objektet	
Prefix	Index	Grupp	Hot	5lj	Anledning till bedömning
Vä	1	Naturliga händelser	Tekniskt fel i extern strömförsörjning		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	2	Genererar yttre hot	Tekniskt fel i intern strömförsörjning		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	3		Tekniskt fel i interna elektroniksystem		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	4		Tekniskt fel i klimatanläggning		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	5		Tekniskt fel i brandanläggning		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	6		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Storm (vind) - Avbrott extern strömförsörjning		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	7		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Storm (vind) - Fällskador (träd och stamvältor)		Teknikbodar
Vä	8		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Avbrott i extern elförsörjning		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	9		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Avbrott i yttre elverk		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	10		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Avbrott i yttre elcentral		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	11		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Överspänning i extern strömförsörjningen		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	12		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Elnättransienter i extern strömförsörjning		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	13		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Obalans i extern strömförsörjning		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	14		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Överspänning via skärmad kabel		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	15		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Överspänning, genom fel i anläggningens jord/potentialutjämning		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	16		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Avbrott i Yttre klimatanläggning)		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	17		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Avbrott radioförbindelse		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	18		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Brand i anläggning		Elektrisk-och elektronisk utrustning, kablar och kopplingsutrustning
Vä	19		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Vegetationsbrand		Anläggningskada, elektrisk-och elektronisk utrustning (frätande rök)
Vä	20		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Blixtnedslag - Elektrostatiska störningar (ESD)		Elektronisk utrustning
Vä	21		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Värmebölja - Elbrist		Elektronisk utrustning
Vä	22		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Värmebölja - Funktionsproblem klimatanläggning		Elektrisk-och elektronisk utrustning, (temperatur, fukt, luftkvalitet, lufttryck)
Vä	23		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Värmetopp Solinstrålning/bränder - Funktionsproblem klimatanläggning		Elektrisk-och elektronisk utrustning (temperatur, fukt, luftkvalitet, lufttryck)
Vä	24		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Extrem kyla - Isbildning ventilation		Elektrisk-och elektronisk utrustning
Vä	25		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Extrem kyla - Elverk kan inte startas		Klimatanläggning (temperatur, fukt, förorenad luft)
Vä	26		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Skyfall eller långvarig nederbörd - Översvämningar - vatteninträngning		Batteri/bränsle
Vä	27		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Skyfall eller långvarig nederbörd - Översvämningar - vatteninträngning		Elektrisk-och elektronisk utrustning, kopplingsutrustning
Vä	28		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Skyfall eller långvarig nederbörd - Erodering- ras och skred		Anläggningskador
Vä	29		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Snöfall - Täppt ventilation		Klimatanläggning, (temperatur, fukt, luftkvalitet, lufttryck)
Vä	30		Väder (PTSFS 2020:1 5§): Isbildning - Isbildning på antenner och antennbärare		Fällskador på Site/teknikbod
Sk	1	Skadedjur	Skadedjur - Skador i anläggning		Elektrisk-och elektronisk utrustning, kopplingsutrustning.

KONTINUERLIGT
NÄTSÄKERHETSARBETE

RSA: Site och Nod: 78 st bashot

Oh	1	Olyckshändelser (Oavsiktligt orsakade)	Elnätstransienter	Elektrisk-och elektronisk utrustning.
Oh	2		Explosioner	Elektrisk-och elektronisk utrustning.
Oh	3		Grävning - Skador på elkablar	Elektrisk-och elektronisk utrustning.
Oh	4		Påkörning - Site	Anläggning
Oh	5		Elnätsarbeten - Elavbrott	Olyckor i anslutet elnät
Oh	6		Elnätsarbeten - Överspänning	Elektrisk-och elektronisk utrustning.
Oh	7		Elnätsarbeten - Elnätstransienter	Elektrisk-och elektronisk utrustning.
Oh	8		Elnätsarbeten - Obalans i strömförsöring	Elektrisk-och elektronisk utrustning.
Oh	9		Telenätsarbeten - Felaktig bortkoppling av förbindelser p.g.a. felaktig dokumentation, felaktig/otydlig märkning i skarvenheter, brunnar,	Förbindelser
Oh	10		Sitearbeten - Felaktig bortkoppling av förbindelser p.g.a. felaktig dokumentation för kopplingsutrustning	Förbindelser
Oh	11		Sitearbeten - Elektrostatiska störningar (ESD). Användning av felaktiga verktyg/maskiner	Elektronisk utrustning
Oh	12		Sitearbeten - Elektrostatiska störningar (ESD). Fel i interna system t.ex. växelriktare	Elektronisk utrustning
Oh	13		Sitearbeten - Elavbrott, felaktig bortkoppling/kortslutning	Elektrisk-och elektronisk utrustning
Oh	14		Sitearbeten - Brand (även sekundärskador, gasexplosion och släcksystem)	Elektrisk-och elektronisk utrustning samt kopplingsutrustning.
Oh	15		Sitearbeten - Överhettning (avslagen miljöanläggning)	Elektrisk-och elektronisk utrustning, kopplingsutrustning
Oh	16		Sitearbeten - Vattenskada i vätskebärande installationer	Elektrisk-och elektronisk utrustning, kopplingsutrustning
Oh	17		Sitearbeten - Elektromagnetiska störningar (EMI). Användning av felaktiga verktyg/maskiner	Elektronisk utrustning
Oh	18		Påverkan från omgivande fastighet - Elnätstransienter	Elektrisk-och elektronisk utrustning
Oh	19		Påverkan från omgivande fastighet - Elektromagnetiska störningar	Elektrisk-och elektronisk utrustning
Oh	20		Påverkan från omgivande fastighet - Explosioner	Anläggning
Oh	21		Påverkan från omgivande fastighet - Kabelskador el	Elektrisk-och elektronisk utrustning
Oh	22		Påverkan från omgivande fastighet -Brand	Anläggning och/eller kanalisationsrör/kablar
Oh	23		Påverkan från omgivande fastighet - Vatteninträngning genom släcksystem eller skada på vätskebärande installationer	Elektrisk-och elektronisk utrustning samt kopplingsutrustning

KONTINUERLIGT
NÄTSÄKERHETSARBETE

RSA: Site och Nod: 78 st bashot

Fa	1	Fysiska attacker/ Grov brott verksamhet / terrorism	Sabotage yttre - Sprängning i närmiljön (Polis- brandstationer, bensinstationer, m.m.)	Anläggning och/eller sekundärskador
Fa	2		Sabotage yttre - Sprängning site	Anläggning
Fa	3		Sabotage yttre - Skador på matande elsystem	Elektrisk-och elektronisk utrustning
Fa	4		Sabotage yttre - Skador på elskåp utvändig placering	Elektrisk-och elektronisk utrustning
Fa	5		Sabotage yttre - Skador på anslutningshandske för extern kraft	Elektrisk-och elektronisk utrustning
Fa	6		Sabotage yttre - Avgrävning eller kapning av serviskablar i kabelintag	Elektrisk-och elektronisk utrustning
Fa	7		Sabotage yttre - Skador på yttre klimatanläggning	Elektrisk-och elektronisk utrustning
Fa	8		Sabotage yttre - Direktinjесering	Elektrisk-och elektronisk utrustning
Fa	9		Sabotage yttre - Kapning av telekablar i kabelintag	Kanalisationsrör/kabel
Fa	10		Sabotage yttre - Avsiktlig anläggningsbrand (även sekundärskador, gasexplosion, släcksystem)	Elektrisk-och elektronisk utrustning samt kopplingsutrustning
Fa	11		Sabotage yttre - Stöld av utrustning	Anläggningen. (I särklass vanligast: Stöld av jordlinor/jordnät. Vikigt med rutinmässig
Fa	12		Sabotage yttre - Stöld av drivmedel	Reserveverk.
Fa	13		Sabotage yttre - Kontaminering	Sekundärskador elektronisk utrustning med fläkt
Fa	14		Sabotage yttre - Elektromagnetisk puls (EMP)	Elektronisk utrustning
Fa	15		Sabotage yttre - High Power Microwaves (HPM)	Elektronisk utrustning
Fa	16		Sabotage i egen site - Obehörigt intrång /Inbrott	
Fa	17		Sabotage i egen site - Fysisk skadegörelse (strömförsörjning)	Elektrisk-och elektronisk utrustning
Fa	18		Sabotage i egen site - Fysisk skadegörelse (utrustning...)	Elektrisk-och elektronisk utrustning och kopplingsutrustning (ODF/Patch)
Fa	19		Sabotage i egen site - (Mord)Brand (även sekundärskador, gasexplosion, släcksystem)	Elektrisk-och elektronisk utrustning och kopplingsutrustning (ODF/Patch)
Fa	20		Sabotage i egen site - Vattenskada	Elektrisk-och elektronisk utrustning och kopplingsutrustning (ODF/Patch)
Fa	21		Sabotage i egen site - Stöld av utrustning	Elektrisk-och elektronisk utrustning och kopplingsutrustning (ODF/Patch)
Fa	22		Sabotage i egen site - Inplacering av enhet för "brottslig aktivitet"	Elektrisk-och elektronisk utrustning
Fa	23		Sabotage i egen site - Skadegörelse/stöld inplacerad utrustning	Elektrisk-och elektronisk utrustning och kopplingsutrustning (ODF/Patch)

KONTINUERLIGT
NÄTSÄKERHETSARBETE

TLP:WHITE

Stadsnät har fyra samhällsviktiga verksamheter inom verksamheten nät drift

DRIFTÖVERVAKNING

FÄLTUNDERHÅLL

SUPPORT

RESERVDELAR

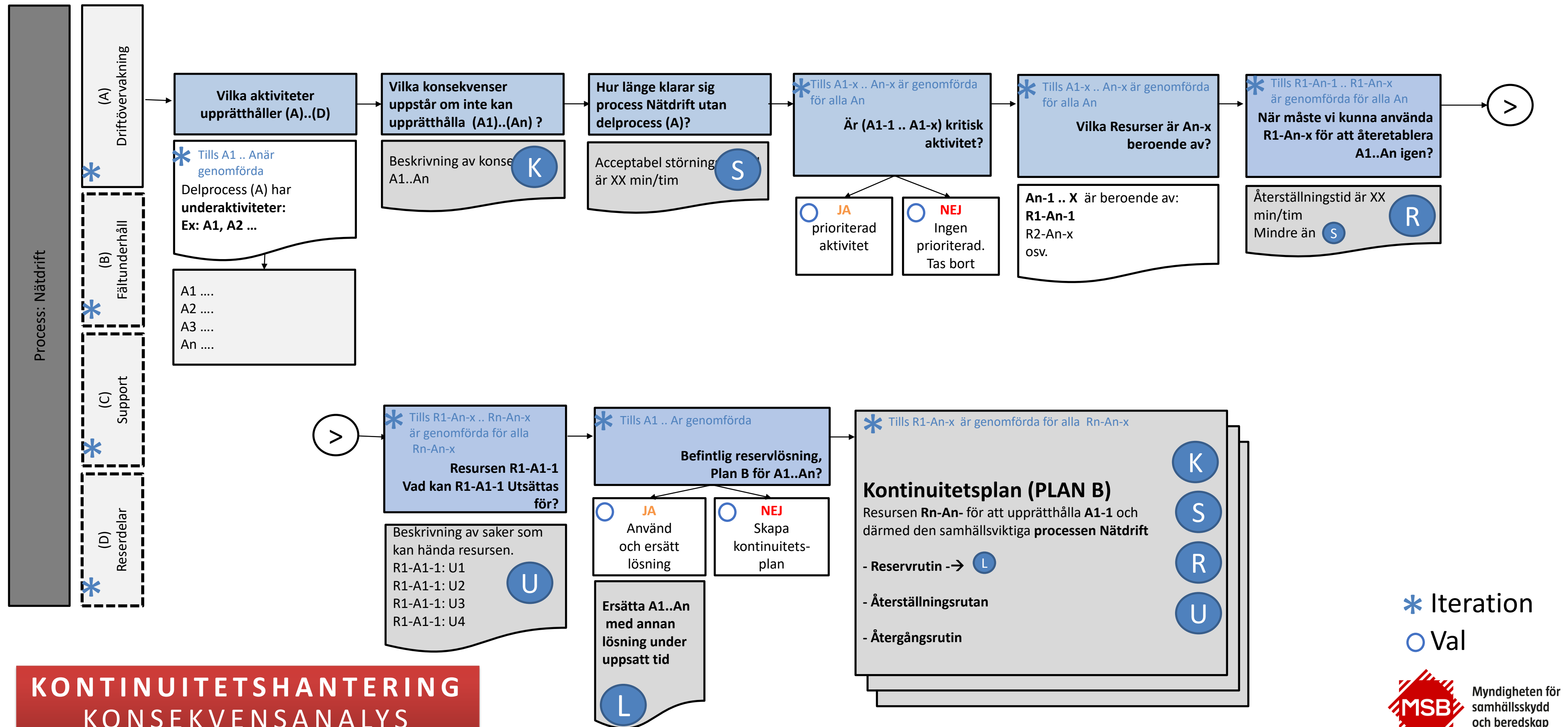
**KONTINUITETSHANTERING
KONSEKVENSANALYS**

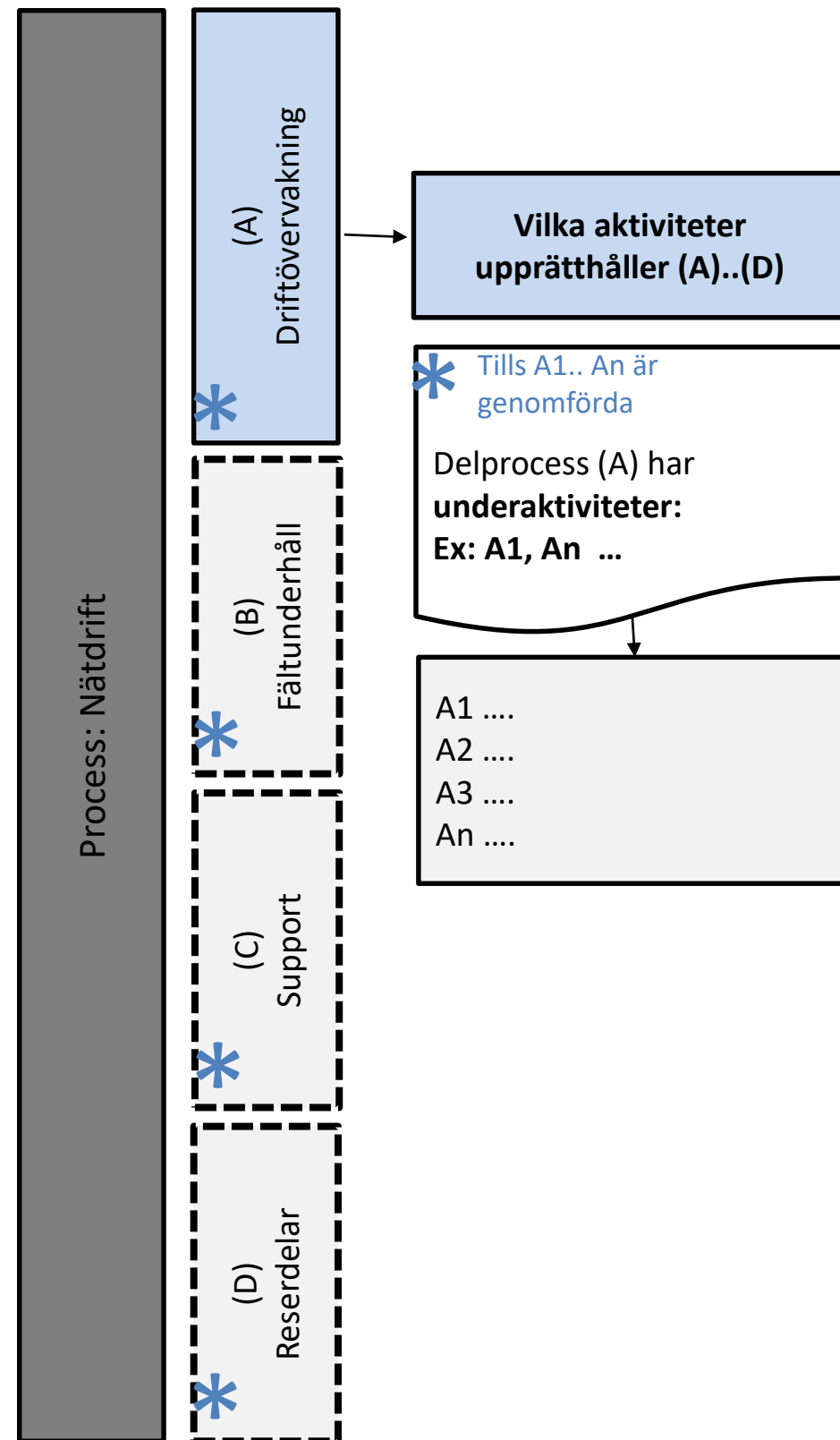
Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

TLP:WHITE

Processschema för genomförande av konsekvensanalys av verksamhetsprocess Nät drift och dess delprocesser och generering av kontinuitetsplaner för upprätthållande av Nät drift genom planer för varje delprocess underaktiviteter

KONTINUITETSHANTERING
KONSEKVENSPANALYS

KONTINUITETSHANTERING
KONSEKVENSPANALYS

Vilka aktiviteter upprätthåller den samhällsviktiga verksamheten **driftövervakning (A)**?

A1: Att övervaka nätet och reagera på larm som uppkommer genom personalbemanning

A2: Att felsöka och analysera felets storlek och göra en åtgärdsbedömning

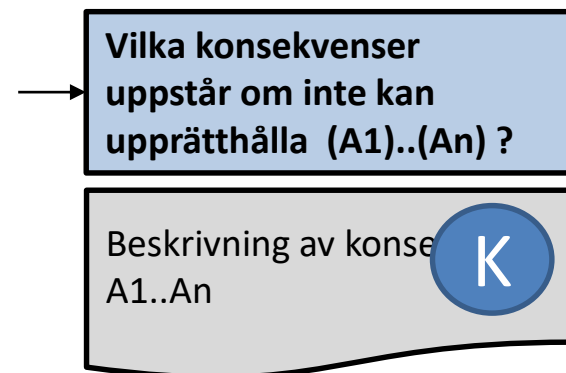
A3: Att skicka ut fältpersonal för reparation och åtgärd

A4: Att rapportera och kommunicera till kund/kunder om åtgärder

* Iteration
○ Val

Konsekvensanalys

Konsekvenser

Vilka konsekvenser uppstår om vi inte kan (A1) övervaka nätet och reagera på larm som uppkommer genom personalbemanning?

Om vi inte kan övervaka och reagera på larm så riskerar anslutna kunder i nätet fara illa och att verksamheter avstannar eller blir påverkade.

Detta påverkar Stadsnätets verksamhet att leverera fungerande accessförbindelser med utlovade servicenivåer till kunder och kritisk verksamhet.

KONTINUITETSHANTERING
KONSEKVENSANALYS

* Iteration
○ Val

TLP:WHITE

Genomför åtgärder

Kontinuitetsplan

Ekontinuitetsplan för resursen **PERSONAL** i syfte att kunna upprätthålla att förse driftcentral (LNOC) med frisk personal med rätt kompetens och därmed den samhällsviktiga verksamheten
DRIFTÖVERVAKNING

KONTINUITETSPLAN

Reservrutin:

Samverka med andra näts lokala driftpersonal genom CNOC

Återställningsrutin:

CNOC avrapportera status och gjorda åtgärder till ordinarie personal på lokal driftcentral (LNOC)

Återgångsrutin:

Återgå med ordinarie egen personal på LNOC och samverka med CNOC

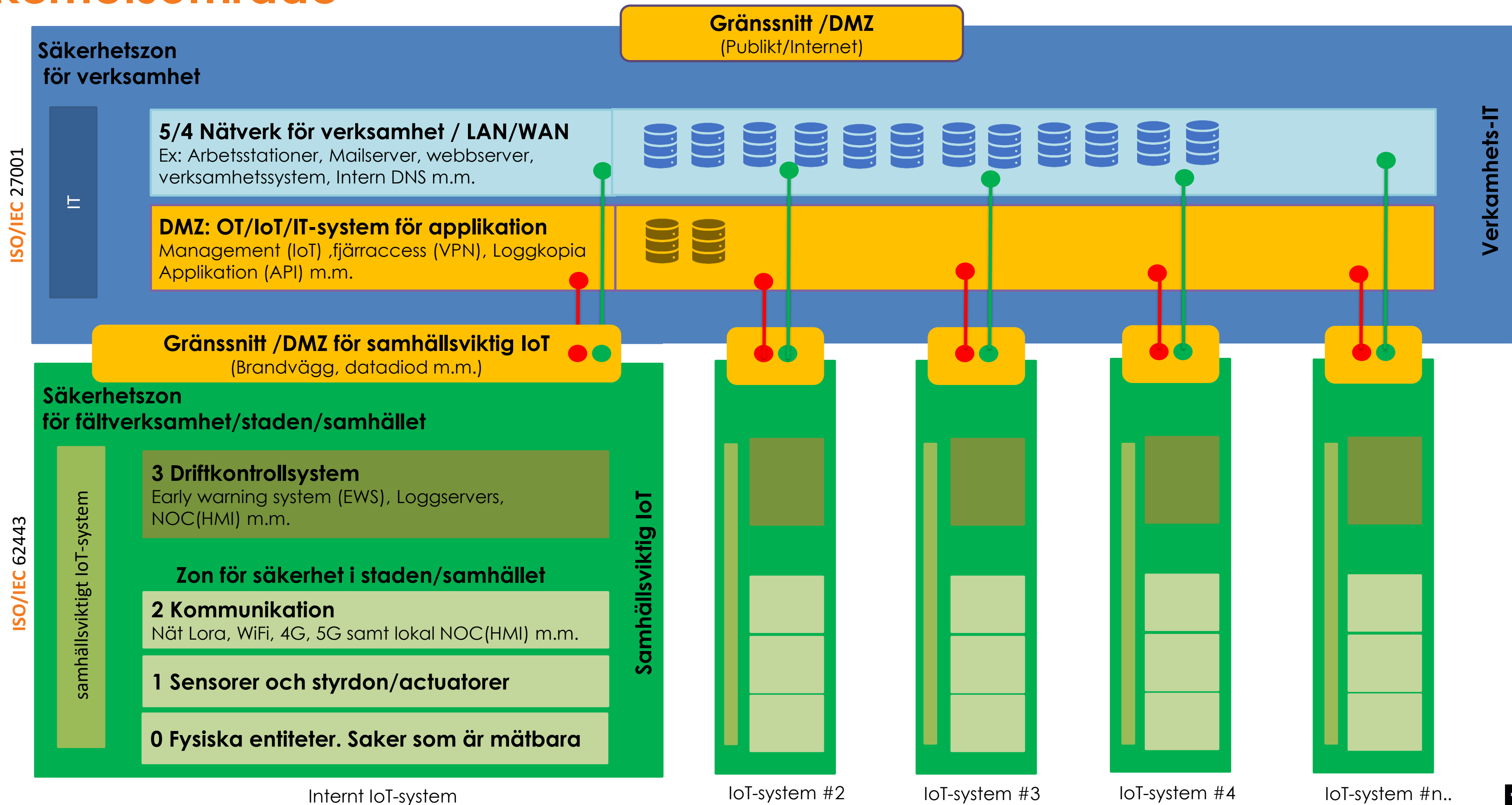
KONTINUITETSHANTERING
KONSEKVENSANALYS

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

TLP:WHITE

Segmentering av IoT-Arkitektur för samhällsviktig IoT är ett glömt säkerhetsområde

Säkerhetsområden för Stadsnätverksamhet!

TeamEngine E-Signing

Fysisk säkerhet
(Driftsäkerhet)

Informationssäkerhet

IT-säkerhet

Säkerhets-
skydd

INFORMATION

Viktig information med anledning av sårbarheten i Log4j

En kritisk sårbarhet i Java-modulen Apache Log4j har blivit känd. Det utsatta Java-biblioteket används för loggning i miljontals appar och tjänster från diverse olika leverantörer. Eftersom Log4j är så pass frekvent använt är risken för exponering hög och sårbarheten extra kritisk.

Under de senaste dagarna har det varit flera intrång där ransomware infekterat IT-miljön hos kommuner. Förövarna lyckades med ransomware genom sårbarheten i Log4j. Ett mycket allvarligt läge.

Det är därför Stadsnätets rekommendation att uppdatera era it- och driftsystem omgående. Risken för att drabbas av intrång är annars mycket hög med stor skadegrad.

Mer information finns på CERT-SE. Följ läget på cert.se.

Senaste uppdatering om Log4j finns [HÄR](#).

Kontaktinformation

För frågor, kontakta:

Jimmy Persson
Utveckling- och säkerhetschef
E-post: jimmy.persson@ssnf.org
Telefon: 08 21 46 40

Svenska Stadsnätetsföreningen

Drottninggatan 94
111 36 Stockholm
Telefon: 08 214 930
E-post: kansli@ssnf.org

Avregistrera dig från detta nyhetsbrev

TeamEngine E-Signing

TLP:WHITE

Säkerhetsområden för Stadsnätverksamhet!

TeamEngine E-Signing

Fysisk säkerhet
(Driftsäkerhet)

Informations-

IT-säkerhet

Säkerhets-
skydd

- Skydd av säkerhetskänslig verksamhet (**VAD**)
- mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten (**MOT**)
- samt skydd i andra fall av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter (**VAD**)
- Ett system av förebyggande åtgärder (**HUR**)

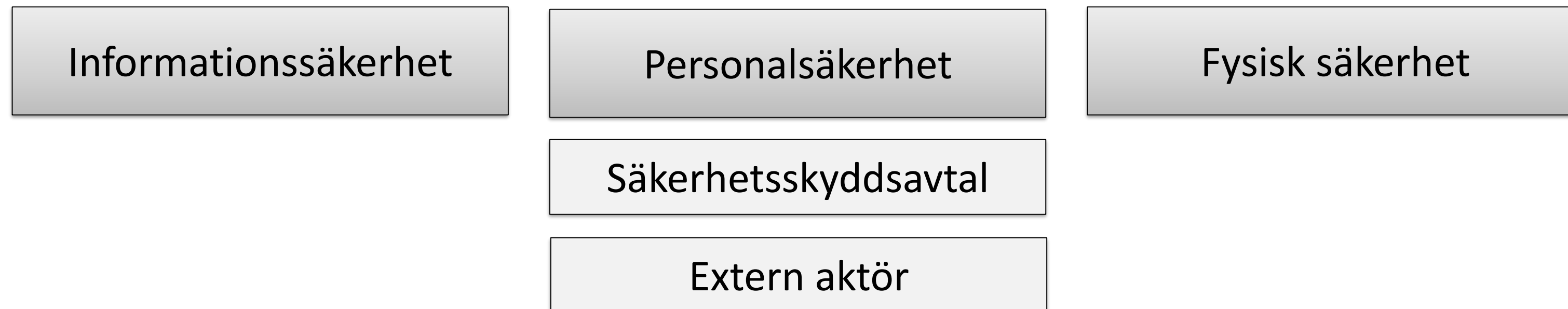
TLP:WHITE

Säkerhetsskyddsarbete

Vad är säkerhetsskydd?

- Skydd av säkerhetskänslig verksamhet (**VAD**)
- mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten (**MOT**)
- samt skydd i andra fall av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter (**VAD**)
- Ett system av förebyggande åtgärder (**HUR**)

Säkerhetsskyddsarbetet

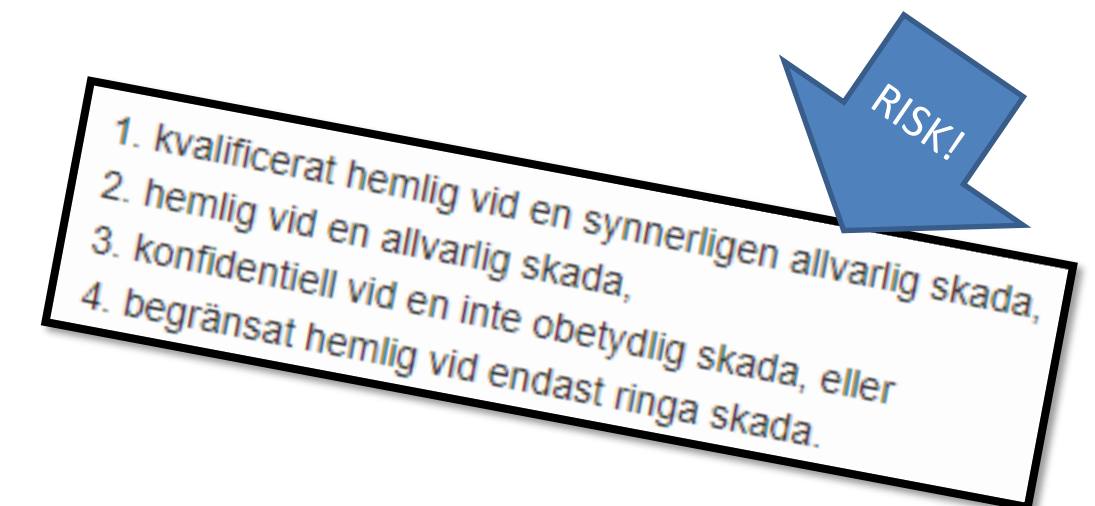
1) Upprätta säkerhetsskyddsanalys	(2 kap. 1 §första st.)
2) Planerat och vidtagit säkerhetsskyddsåtgärder	(2 kap. 1 §andra st.)
3) Säkerhetsskyddsklassificera uppgifter	(2 kap. 5 §)
4) Anmäl säkerhetskänslig verksamhet	(2 kap. 6 §första st.)
5) Tillsätt Säkerhetsskyddschef direkt underställd ledning	(2 kap. 7 §)
6) Säkerhetspröva personal, etc.	(3 kap. 1-4 §§)
7) Placerat personal i säkerhetsklass	(3 kap. 6-9 §§)
8) Ingå relevanta säkerhetsskyddsavtal	(4 kap. 1 §)

6 §

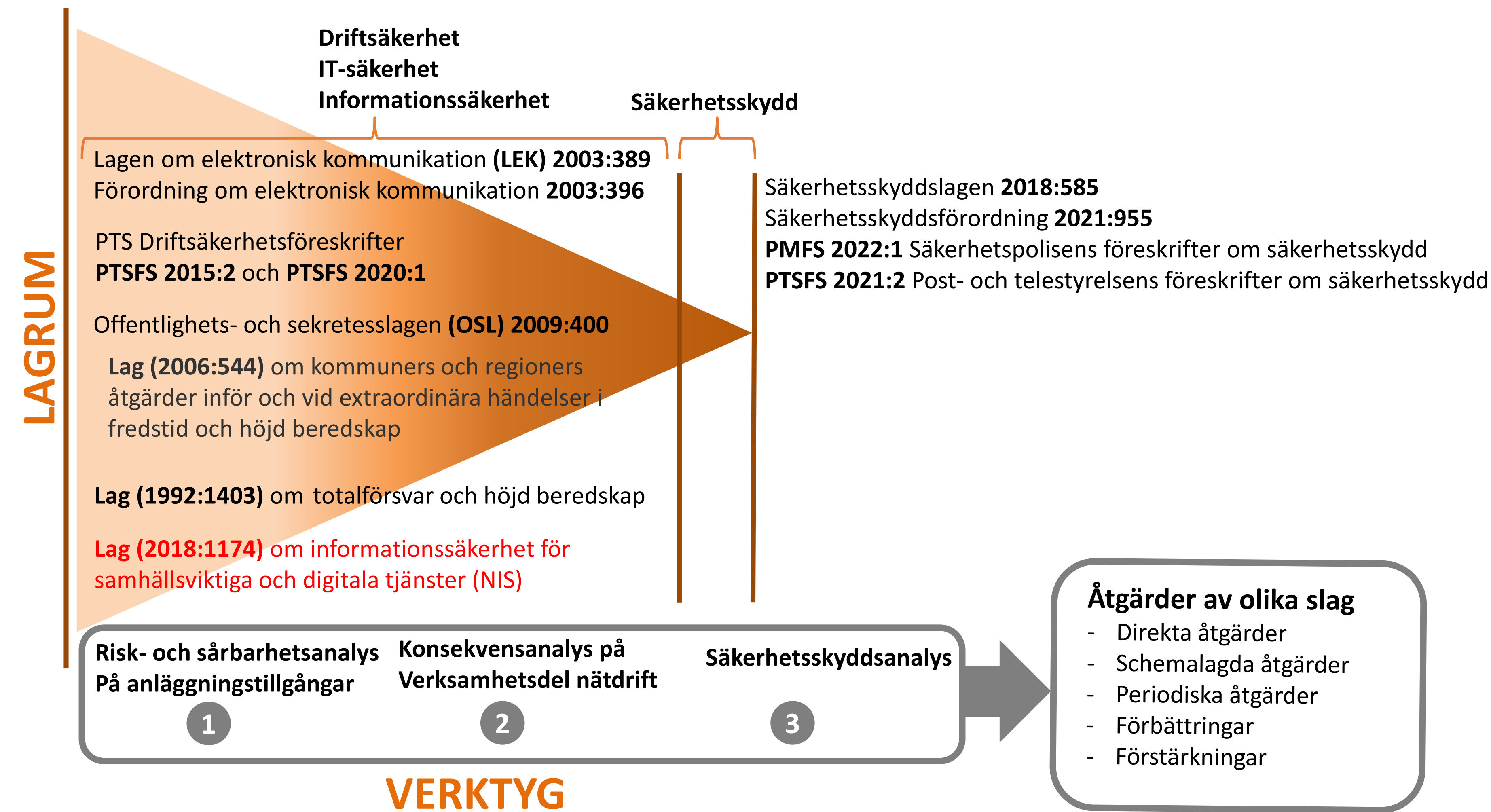
Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om anmälningsskyldighet för verksamhetsutövare. Övervägandena finns i [avsnitt 8.2](#).

Enligt *första stycket* ska en verksamhetsutövare anmäla att den bedriver säkerhetskänslig verksamhet. Anmälan ska ske utan dröjsmål efter det att den säkerhetskänsliga verksamheten påbörjas. För den som redan bedriver säkerhetskänslig verksamhet vid tidpunkten för ikraftträdandet av paragrafen innebär kravet att anmälan ska ske utan dröjsmål efter ikraftträdandet.

Enligt *andra stycket* ska en verksamhetsutövare anmäla till tillsynsmyndigheten när den säkerhetskänsliga verksamheten har upphört. Även denna anmälan ska göras utan dröjsmål.

SÄKERHETSARBETE FÖR NÄTÄGARE AV DIGITAL INFRASTRUKTUR

ÄNDRINGAR

Säkerhetsskyddslagen

- ☐ Anmälan om säkerhetskänslig verksamhet
- ☐ Säkerhetsskyddschefens roll
- ☐ Säkerhetsskyddsavtal
- ☐ Särskild säkerhetsskyddsbedömning och lämplighetsprövning
- ☐ Tillsyn, vitesföreläggande och sanktionsavgifter

Trädde i kraft den 1 december 2021

Säkerhetsskyddschefens roll

- Säkerhetsskyddschefens organisatoriska placering
 - Direkt underställd ledningen
 - Ej tillräckligt med rapporteringskrav
 - Typiskt sett ingå i ledningsgrupp/organisatorisk del av ledningen
 - Ska ha en reell möjlighet att ge stöd åt och påverka ledningen i frågor som involverar säkerhetsskyddsaspekter
 - Hindrar inte att säkerhetsskyddsarbetet bedrivs inom flera enheter
 - Fråntar inte ansvar för säkerhetsskydd som åvilar den som är ytterst ansvarig
 - Moder- och dotterbolag ses inte som en enhet
- Säkerhetsskyddsfrågor ska prioriteras

TLP:WHITE

Utökat krav på säkerhetsskyddsavtal

4 kap. 1 § (ny)

1. kvalificerat hemlig vid en synnerligen allvarlig skada,
2. hemlig vid en allvarlig skada,
3. konfidentiell vid en inte obetydlig skada, eller
4. begränsat hemlig vid endast ringa skada.

En verksamhetsutövare som avser att genomföra en **upphandling, ingå ett avtal eller inleda en samverkan eller ett samarbete med en annan aktör** ska ingå ett säkerhetsskyddsavtal med aktören, om aktören genom förfarandet kan **få tillgång till**

1. säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i säkerhetsskyddsklassen **konfidentiell eller högre**, eller
2. **annan säkerhetskänslig** verksamhet av motsvarande **betydelse för Sveriges säkerhet**.

Verksamhetsutövaren ska även ingå ett säkerhetsskyddsavtal med en **underleverantör** som anlitas för att fullgöra den andra aktörens förpliktelse, om underleverantören genom sitt uppdrag kan få en sådan tillgång till den säkerhetskänsliga verksamheten som anges i första stycket.

Ett säkerhetsskyddsavtal ska ingås innan motparten kan få tillgång till den säkerhetskänsliga verksamheten.

SAMMANFATTNING!

IoT/OT-SÄKERHET

SÄKER FYSISK FÖRBINDELSE

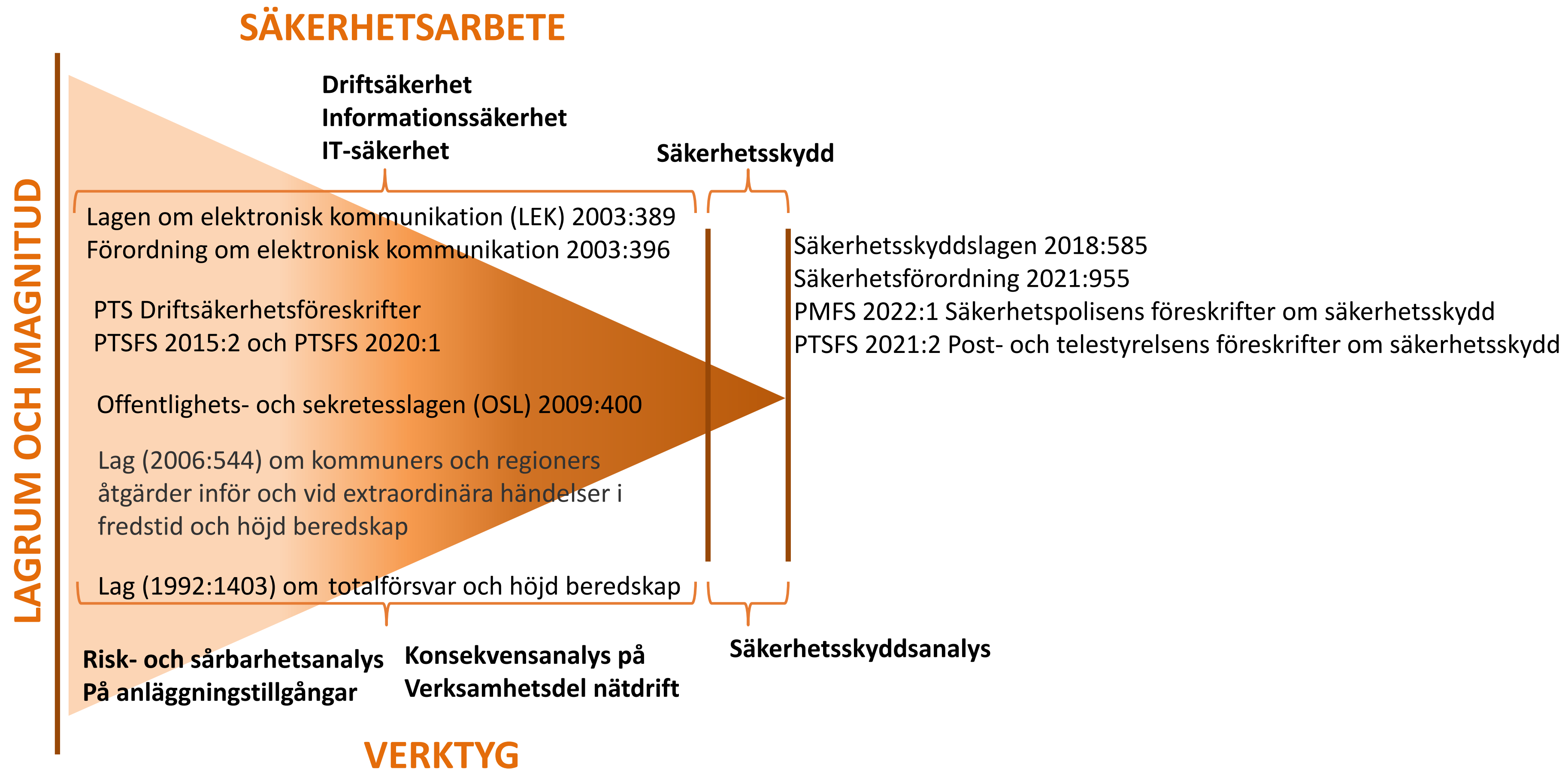

SITE FÖR KRITISK VERKSAMHET

TLP:WHITE

Säkerhet: Verksamhet och lagrum

SÄKERHETSARBETE FÖR NÄTÄGARE AV DIGITAL INFRASTRUKTUR

LAGRUM

Driftsäkerhet

IT-säkerhet

Informationssäkerhet

Säkerhetsskydd

Lagen om elektronisk kommunikation (LEK) 2003:389

Förordning om elektronisk kommunikation 2003:396

PTS Driftsäkerhetsföreskrifter

PTSFS 2015:2 och PTSFS 2020:1

Offentlighets- och sekretesslagen (OSL) 2009:400

Lag (2006:544) om kommuners och regioners
åtgärder inför och vid extraordinära händelser i
fredstid och höjd beredskap

Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap

Lag (2018:1174) om informationssäkerhet för
samhällsviktiga och digitala tjänster (NIS)

Säkerhetsskyddslagen 2018:585

Säkerhetsförordning 2021:955

PMFS 2022:1 Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd

PTSFS 2021:2 Post- och telestyrelsens föreskrifter om säkerhetsskydd

Risk- och sårbarhetsanalys
På anläggningstillgångar

1

Konsekvensanalys på
Verksamhetsdel nät drift

2

Säkerhetsskyddsanalys

3

Åtgärder av olika slag

- Direkta åtgärder
- Schemalagda åtgärder
- Periodiska åtgärder
- Förbättringar
- Förstärkningar

VERKTYG

Tack så mycket för att du tittat och lyssnat. Frågor?

Jimmy Persson

Utveckling- och Säkerhetschef

Jimmy.persson@ssnf.org

08-214 640

Grundläggande granskning år 2021

AC Net Externservice AB

Mars 2022
Eva Moe
Certifierad kommunal revisor
Region Västerbotten

Innehåll

1. Sammanfattande analys	3
Rekommendationer	3
2. Bakgrund	4
Bolagets uppdrag	4
Lekmannarevisorernas uppdrag	4
Iakttagelser i 2020 års granskning	4
Syfte och revisionsfrågor	5
Revisionskriterier	5
Metod	5
3. Bolagets uppdrag och mål	6
Ägarnas uppdrag till bolaget	6
Ägarnas krav på rapportering	6
4. Granskningens resultat	8
Styrelsens styrning och kontroll av verksamheten	8
Uppföljning av 2020 års rekommendationer	12
Styrelsens årsredovisning	13
5. Svar på revisionsfrågor	14
Rekommendationer	15
Bilaga: Granskningsprogram	16

1. Sammanfattande analys

Vi bedömer att verksamheten genomfördes på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Det är positivt att styrelsen utvecklade sin styrning i förhållande till tidigare år. Vår samlade bedömning är att styrelsen i huvudsak säkerställde en tillräcklig styrning och kontroll. Under år 2021 vidtog styrelsen åtgärder för att rätta till brister som vi identifierade i granskningen för år 2020. Styrelsen utvecklade bland annat styrningen och uppföljningen med hjälp av mätbara mål. Styrelsen beslutade också om åtgärder för att förbättra säkerheten i bolagets IT-system. I vissa delar återstår ännu brister i styrelsens styrning och kontroll. Styrelsen behöver bland annat säkerställa en bättre hantering av bolagets allmänna handlingar.

Bolagets styrelse bedömer att bolaget bedrivit verksamheten inom de kommunala befogenheterna. Vi anser att underlaget är för översiktligt för att kunna göra en sådan bedömning. Vi uttalar oss därför inte om verksamheten bedrivits inom de kommunala befogenheterna.

Rekommendationer

Vi lämnar följande rekommendationer till styrelsen:

- Se över och åtgärda att bolagets hantering av allmänna handlingar efterlever ställda krav från lagstiftare och ägare.
- Komplettera arbetsordningen med ett krav på att årligen få ta del av en skriftlig utvärdering av de kommunala befogenheterna. Utvärderingen kan i sin tur utgöra underlag för styrelsens bedömning i förvaltningsberättelse eller bolagsstyrningsrapport.

2. Bakgrund

Bolagets uppdrag

AC-Net Externservice AB ska sälja överskottskapaciteten i AC-Net Internservice nät till externa parter på den öppna marknaden. Externservice medverkar till att upprätthålla nätet för sina ägare inom Västerbottens län. Genom detta bidrar bolaget till samhällsnytta och tillgång till ett regionalt bredbandsnät.

Lekmannarevisorernas uppdrag

Lekmannarevisorns uppdrag regleras i kommunallagen och aktiebolagslagen. Lekmannarevisorn granskar bolagets styrelse och VD. Lekmannarevisorn ska granska och pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Lekmannarevisorn ska också granska om den interna kontrollen är tillräcklig. Prövningen av verksamhetens ändamålsenlighet och om ekonomin är tillfredsställande utgår från ägarnas, det vill säga fullmäktiges, direktiv och beslut för bolaget.

Iakttagelser i 2020 års granskning

Årsredovisningen för år 2020 saknade en uppföljning av bolagets mål i förhållande till ägarnas direktiv. Styrelsen hade heller inte gjort någon utvärdering av om verksamheten var genomförd inom de kommunala befogenheterna. Flera iakttagelser under året ledde till bedömningen att styrelsen inte hade en tillräcklig styrning och kontroll över bolaget:

- Styrelsens verksamhetsplan var inte utformad på ett sådant sätt att den utgjorde ett bra verktyg för styrelsen i styrningen och uppföljningen av verksamheten.
- Internkontrollplanen hade stora brister.
- Protokollen var inte tillräckligt tydliga. Det fanns även brister i spårbarheten till underlag.
- Otillräcklig hantering inför och efter en händelse i augusti 2020 då all e-post i bolaget blev raderad. Styrelsen hade inte säkerställt skyddet och hanteringen av bolagets e-post vilken är att betrakta som allmänna handlingar.

Rekommendationer i 2020 års granskning

Lekmannarevisor lämnade följande rekommendationer till styrelsen:

- Säkerställ att verksamhetsplanen blir ett verktyg för styrelsens styrning och uppföljning. Se bland annat över målen så att dessa är mätbara och att resultaten är möjliga att utvärdera. Målen bör ha en tydlig koppling till ägarnas uppdrag och mål för bolaget. Följ upp målen i årsredovisningen.
- Säkerställ att det finns riskanalyser och backup för verksamhetens IT-system. Säkerställ att det finns rutiner för kontroll av behörigheter.
- Säkerställ att bolagets allmänna handlingar skyddas och hanteras i enlighet med lagstiftningen.

- Utveckla styrelsens protokoll genom mer informativa ärendebeskrivningar, tydligare beslut och tydligare hänvisningar till beslutsunderlag.
- Utveckla internkontrollplanen. Av internkontrollplanen bör det tydligt framgå hur kontroller ska genomföras och följas upp. Följ med jämna mellanrum upp arbetet med den interna kontrollen. I samband med årsredovisningen bör styrelsen rapportera om arbetet med den interna kontrollen.
- Ge i uppdrag till VD att årligen genomföra en skriftlig utvärdering om verksamheten är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna. Syftet med uppdraget är att styrelsen ska ha ett tillförlitligt underlag inför sin bedömning och rapportering till ägarna om verksamheten är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att ge underlag för lekmannarevisors bedömningar i den årliga granskningsrapporten. För detta ska följande revisionsfrågor besvaras i granskningen:

- Har styrelsen med hjälp av grundläggande styrdokument säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen löpande under året haft tillräcklig kontroll över att beslutade styrdokument följs?
- Har styrelsen med hjälp av uppföljning vid årets slut säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2020 års granskning?

Vi har också granskat bolagets hantering av allmänna handlingar.

Revisionskriterier

Revisionskriterierna utgör de bedömningsgrunder som bildar underlag för granskningens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterier för denna granskning är:

- Kommunallagen (2017:725) 2, 5 och 10 kap.
- Aktiebolagslagen (2005:551) 8 kap.
- Årsredovisningslagen (1995:1554) 6 kap.
- Bolagsordning
- Ägardirektiv

Metod

Granskningen är genomförd med hjälp av dokumentationsstudier av styrelsens styrande och redovisande dokument samt av styrelsens protokoll. Avstämningar är genomförda med bolagets VD. Den 17 januari 2022 träffades, auktoriserad revisor, lekmannarevisors sakkunniga stöd samt bolagets VD och ekonomiansvarig. Syftet med träffen var att stämma av frågor i samband med den pågående granskningen.

Bolagets VD har som ett led i kvalitetssäkringen getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast.

3. Bolagets uppdrag och mål

Ägarnas uppdrag till bolaget

Bolagsordning

AC-Net Externservice AB ska sälja överskottskapaciteten i AC-Net Internservice nät till externa parter på den öppna marknaden. Externservice medverkar till att upprätthålla nätet för sina ägare inom Västerbottens län. Genom detta bidrar bolaget till samhällsnytta och tillgång till ett regionalt bredbandsnät.

Av bolagsordningen framgår att AC-Net Externservice ska utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sina ägare.

Av bolagsordningen för AC-Net Externservice framgår att företaget ska tillämpa lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen samt att verksamheten inte får bedrivas med vinstsyfte.

Bolaget ska lyfta principiella frågor eller frågor av större vikt till regionens fullmäktige.

Bolagsspecifikt ägardirektiv

Det bolagsspecifika ägardirektivet innehåller en beskrivning av verksamhetens inriktning och tre specifika verksamhetsmål.

- Bolagets försäljning ska över tid öka både bolagets och de kommunägda stadsnätens försäljning av tjänster. Bolagets styrelse ska besluta om årlig målsättning.
- Om bolagets styrelse inte beslutat om annat ska kundernas tillgänglighet till nätet uppgå till minst 99,7 procent. Bolagets styrelse får inte besluta om tillgänglighetsmål som kan försämra bolagets konkurrenskraft.
- Verksamheten ska bedrivas i enlighet med självkostnadsprincipen och får inte bedrivas med vinstsyfte.

Generellt ägardirektiv

I april 2020 beslutade regionfullmäktige i Västerbotten om ett generellt ägardirektiv för regionens hel- och majoritetsägda bolag (RS 407–2020). I det generella ägardirektivet ställer fullmäktige krav på att bolagen ska följa de policys som är beslutade av fullmäktige i Region Västerbotten.

Bolagsstämman fastställde den 6 maj 2021 det generella ägardirektivet.

Ägarnas krav på rapportering

Enligt ägardirektivet ska bolaget kalla till ägarsamråd och rapportera om:

- Hur verksamheten utvecklats.
- Om verksamheten varit förenlig med det kommunala ändamålet.

- Om verksamheten utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Hur den interna kontrollen säkrats.

Övrig rapportering till ägarna:

- Månadsvis rapportera resultat- och balansräkning
- Rapportera den ekonomiska information som ägare efterfrågar.

Enligt det generella ägardirektivet ska bolagets styrelse i årsredovisningen, eller årligen i en särskild bolagsstyrningsrapport, lämna bland annat följande information till regionstyrelsen:

- Om verksamheten bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.
- Om bolaget överlämnat frågor till fullmäktige av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- Utvärdering av styrelsens och VD:s arbete.
- Om styrelsens ledamöter har uppdrag, aktier, andelar eller andra intressen i företag som bolaget har affärsförbindelser med eller som är verksamt i samma bransch som bolaget.
- Hur styrelsens arbete har bedrivits, inkluderande arbetsfördelning, antal sammanträden, genomsnittlig närvaro och vem som varit sekreterare vid sammanträden.
- Hur den interna kontrollen och riskhanteringen är organiserad och fungerat.
- Samarbetet med revisor och lekmannarevisor.
- Vilka ärenden som bolagets styrelse har överlämnat till regionstyrelsen för beredning om fullmäktige ska ta ställning i dessa ärenden.

4. Granskningens resultat

Styrelsens styrning och kontroll av verksamheten

Vår granskning visar att styrelsen i hög grad beslutat om grundläggande styrdokument för år 2021. (Se redovisning i bilaga)

Styrelsens verksamhetsplan

Efter granskningen av AC-Net Externservice år 2020 rekommenderade lekmannarevisor till styrelsen att se över målen i bolagets verksamhetsplan så att styrelsen kunde mäta och utvärdera resultaten. Styrelsen hade vid den tidpunkten redan beslutat om sin verksamhetsplan för år 2021. Den verksamhetsplan och internkontrollplan som styrelsen för Externservice beslutade om var identisk med den som AC-Net Internservice AB beslutade om.

Av den beslutade verksamhetsplanen framgick inte vilka mål som var generella för båda bolagen eller specifika för något av bolagen.

I samband med beslutet om verksamhetsplanen gav styrelsen för AC-Net Externservice VD i uppdrag att sammanfatta och ytterligare kvantifiera målen för Externservice i ett separat dokument. Styrelsen önskade också att aktiviteter avseende nationella affärer skulle kompletteras till verksamhetsplanen.

I februari 2021 beslutade styrelsen om ett detaljerat måldokument med koppling till verksamhetsplanen. Dokumentet bestod av 17 mätbara mål. Målen hade en koppling till ägarnas direktiv.

Vår kommentar

Positivt var att styrelsen för Externservice i februari 2021 beslutade om ett kompletterande dokument som sammanfattade och tydliggjorde bolagets mål.

Vi bedömer att styrelsen vidtagit åtgärder för att förbättra verksamhetsplanen för AC-Net Externservice AB.

Styrelsens arbetsordning och rapporteringsinstruktion

Styrelsen beslutade i maj 2021 om en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar ordförandes och VD:s roller och uppdrag. Arbetsordningen innehåller också en översikt över när styrelsen ska behandla olika återkommande ärenden under ett verksamhetsår.

I oktober 2020 beslutade styrelsen om en rapporteringsinstruktion. Av instruktionen framgår inom vilka områden styrelsen förväntar sig att löpande få information från VD.

Protokollgranskningen visar att styrelsen i hög grad följde sin beslutade arbetsordning under året. Exempelvis fick styrelsen löpande under året rapporter från VD om bolagets ekonomi och verksamhet. Informationen fick styrelsen dels i samband med styrelsemöten, dels genom en översiktlig månadsrapport som VD varje månad e-postade till styrelsens ledamöter.

Styrelsens protokoll

Styrelsen för AC-Net Externservice AB hade sex protokollförda möten under år 2021.

En rekommendation i föregående års granskning var att utveckla protokollen genom mer informativa ärendebeskrivningar, tydligare beslut och tydligare hänvisningar till beslutsunderlag.

Granskningen visar att styrelsens protokoll från och med maj år 2021 innehåller bilagor med underlag för de ärenden som behandlades på styrelsens sammanträden. Med hjälp av protokollen kan vi se att styrelsen fick ekonomiska rapporter och höll sig informerad om verksamheten.

Vår kommentar

Vi bedömer att protokollen utvecklades under året. Vi bedömer att styrelsen hade en tillräcklig löpande kontroll.

Styrelsens internkontrollplan

Efter föregående års granskning rekommenderade lekmannarevisor till styrelsen att utveckla internkontrollplanen genom att tydliggöra hur kontroller skulle genomföras och följas upp.

Styrelsens internkontrollplan för år 2021 innehöll kontroller inom sex områden: attester, löner, kundavtal, felanmälningar, backup av IT-system samt säkerhet (släck- och kylsystem samt elkraft och larm). Av planen framgick vem som var ansvarig för kontrollerna, vilka kontrollmetoder som skulle användas och hur ofta kontroller skulle genomföras. Internkontrollplanen såg likadan ut för båda bolagen. Enligt VD beror detta på att båda bolagen använder sig av samma system, samma personal och samma rutiner.

Vår kommentar

Vi bedömer att styrelsen vidtagit åtgärder för att förbättra internkontrollplanen för AC-Net Externservice AB.

Styrelsens uppföljning av internkontrollplanen

Styrelsen har löpande under året fått information om genomförda kontroller i internkontrollplanen. Några av kontrollerna omfattade stickprov. Av redovisningen framgick exempelvis att stickprovet för att kontrollera om attestanternas följt attestinstruktionen omfattade två fakturor. Av uppföljningen framgick inte hur många fakturor som totalt hade attesterats.

När det gäller kontroller av kundavtal och felanmälningsrutiner kontrollerades totalt två kunder och två felanmälningar. Av uppföljningen framgick inte totala antalet kundavtal eller felanmälningar.

Vår kommentar

Vi bedömer att internkontrollplanen metodmässigt bör utvecklas. Exempelvis genom att förtydliga hur omfattande stickproven ska vara. När det saknas information om urvalets storlek i förhållande till populationen går det inte att dra slutsatser och värdera resultaten från stickproven.

Riskanalyser och backup för verksamhetens IT-system

En rekommendation i föregående års granskning var att säkerställa att det skulle finnas riskanalyser och backup för verksamhetens IT-system samt rutiner för kontroll av behörigheter.

I sin internkontrollplan för år 2021 beslutade styrelsen att kontrollera backup av e-post och lagring av dokumentation. Av uppföljningen framgår när kontrollen genomfördes samt vilka åtgärder som vidtogs med anledning av resultatet.

Åtgärder som styrelse och VD vidtagit gällande behörigheter sedan föregående års granskning är:

- Det finns en tvåhandsprincip för hantering av behörigheter till IT-system. En systemleverantör administrerar behörigheterna på beställning av VD.
- En inventering av användare har genomförts och användare som inte var aktuella togs bort. Användare och backup av system kontrolleras två gånger per år i enlighet med beslutad internkontrollplan.
- Styrelsen har under året reviderat bolagets säkerhetspolicy.
- Under hösten 2021 har VD arbetat fram en dokumenterad kontinuitetsplan.
- Ett arbete med att ta fram en säkerhetsskyddsanalys påbörjades under år 2021 men var vid granskningens avslutande ännu inte slutförd.

Vår kommentar

Vi bedömer att styrelse och VD vidtagit åtgärder för att säkerställa riskanalyser, backup för verksamhetens IT-system och rutiner för kontroll av behörigheter. Positivt är att arbete med att ta fram säkerhetsskyddsanalys pågår och att bolagets VD upprättat en kontinuitetsplan.

Den fysiska säkerheten

Det finns en tvåhandsprincip för hantering av behörigheter till verksamhetens lokaler, serverhallar och noder. Bolaget har under år 2021 köpt in ett nytt larm- och låssystem. Systemet loggar automatiskt vem som låst upp larm och lås. Larmsystemet är direktkopplat mot väktarbolag. Det finns även videoövervakning.

Bolaget har även upphandlat ett släcksystem för att öka säkerheten i händelse av brand. Installationen är påbörjad.

Bolagets hantering av allmänna handlingar

Kommunala bolag omfattas av samma lagkrav som en myndighet vad gäller hantering av allmänna handlingar. Av bolagsordningar för AC-Net Externservice AB och AC-Net Internservice AB framgår att bolagen omfattas av offentlighetsprincipen. Av ägardirektiven för bolagen framgår också att regionstyrelsen i Region Västerbotten är arkivmyndighet och har tillsyn över att bolaget fullgör sina skyldigheter enligt arkivlagen.

Av regionfullmäktiges arkivreglemente framgår att reglementet gäller för bolag där regionen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. Enligt arkivreglementet ska alla nämnder och bolag bland annat upprätta en dokumenthanteringsplan och utse arkivansvarig och arkivredogörare och meddela detta till regionarkivarien.

Sammantaget innebär bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen, offentlighet- och sekretesslagen, arkivlagen samt regionfullmäktiges arkivreglemente att bolaget för att uppfylla kraven exempelvis behöver:

- En god ordning och rutiner för hanteringen av allmänna handlingar
 - Allmänna handlingar ska lämnas ut skyndsamt enligt TF

- Allmänna handlingar ska kunna skiljas från andra handlingar
- Enskilda bör ges goda möjligheter att själv söka allmänna handlingar
- En dokumenthanteringsplan och arkivbeskrivning
 - Förteckningar över vilka handlingar som finns
 - Beskrivning av organisation och verksamhet
 - Beskrivning av register, förteckningar hur allmänna handlingar hålls ordnade för att underlätta eftersökningar.
 - Gallringsföreskrifter

En rekommendation i föregående års granskning var att styrelsen skulle säkerställa att bolagets allmänna handlingar skyddas och hanteras i enlighet med lagstiftningen.

Vi har utifrån lagkrav och regionfullmäktiges arkivreglemente kontrollerat bolagets system och rutiner kring arkivering och diarieföring.

lakttagelser gällande arkivering

- Bolaget saknar arkivbeskrivning och arkivförteckning. Enligt arkivlagen (1990:782) § 6 ska det finnas.
- Bolagets dokumenthanteringsplan behöver kompletteras med en arkivbeskrivning, hur och var handlingar förvaras och slutförvaras. På vilket sätt allmänna handlingar är ordnade. Även information om vilken sekretesskyddad information bolaget hanterar.
- Externservice handlingar är inte på ett tydligt sätt särskilda från Internservice. Bolagen är olika juridiska personer.
- Bolagets fysiska arkiv behöver ses över för att säkerställa att arkivlokalen uppfyller riksarkivets föreskrifter. En arkivlokal ska exempelvis vara skyddad mot vatten, skadlig fukt och brand.

lakttagelser gällande diarieföring

- Bolagets rutin för diarieföring är för översiktlig och uppfyller inte kraven för vilka uppgifter som ska framgå av handlingar som diarieförs.
- Bolaget har inte ett tillräckligt utvecklat diariesystem i den meningen att det saknas ett register över de diarieförda handlingarna med grundläggande information om handlingar. Ett diarium är särskilt viktigt för sökbarheten samt för sekretesskyddade handlingar som enligt lagen ska diarieföras.
- Av bolagets diarieförda handlingar framgår inte på ett tydligt sätt om en allmän handling
 - Är inkommen eller upprättad
 - Datum när handling inkom eller upprättades

Vår kommentar

Vi bedömer att bolagets styrning och kontroll över hanteringen av allmänna handlingar inte är tillräcklig.

Principiell fråga för bolaget

Bolaget har överlämnat en principiell fråga gällande bolagskonstruktion till ägarna. Frågan gäller om AC-Net Externservice och Internservice ska slås ihop till ett bolag eller om verksamheten ska fortsätta att bedrivas i två bolag. Frågan utreds nu av ägarna.

Uppföljning av 2020 års rekommendationer

I tabellen nedan har vi sammanställt i vilken grad styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2020 års granskning.

Rekommendationer 2020 års granskning	Tillräckliga åtgärder	Vår kommentar
Säkerställ att verksamhetsplanen blir ett verktyg för styrelsens styrning och uppföljning. Se bland annat över målen så att dessa är mätbara och att resultaten är möjliga att utvärdera. Målen bör ha en tydlig koppling till ägarnas uppdrag och mål för bolaget. Följ upp målen i årsredovisningen.	JA	Styrelsen beslutade om specifika mål för AC-Net Externservice AB.
Säkerställ att det finns riskanalyser och backup för verksamhetens IT-system. Säkerställ att det finns rutiner för kontroll av behörigheter.	JA	VD har säkerställt att inventering av risker, backup och kontroller av behörigheter är genomförda under år 2021.
Säkerställ att bolagets allmänna handlingar skyddas och hanteras i enlighet med lagstiftningen.	NEJ	Det finns brister i bolagets arkivering och diarieföring.
Utveckla styrelsens protokoll genom mer informativa ärendebeskrivningar, tydligare beslut och tydligare hänvisningar till beslutsunderlag.	JA	Protokollen har blivit tydligare och bilagorna är spårbara.
Utveckla internkontrollplanen. Av internkontrollplanen bör det tydligt framgå hur kontroller ska genomföras och följas upp. Följ med jämna mellanrum upp arbetet med den interna kontrollen. I samband med årsredovisningen bör styrelsen rapportera om arbetet med den interna kontrollen.	DELVIS	Internkontrollplanen har utvecklats i jämförelse med föregående år. Styrelsen har löpande under året fått redovisning av uppföljning av den interna kontrollen i VD-rapporterna. Stickprovets omfattning är inte specificerade i internkontrollplanen. De stickprov som genomförts är mycket begränsade. Styrelsen har i sin bolagsstyrningsrapport översiktligt redovisat sitt arbete med den interna kontrollen. Dock fanns ingen värdering av resultatet från kontrollerna.
Ge i uppdrag till VD att årligen genomföra en skriftlig utvärdering om verksamheten är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna. Syftet med uppdraget är att styrelsen ska ha ett tillförlitligt underlag inför sin bedömning och rapportering till ägarna om verksamheten är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna.	NEJ	Underlaget för att bedöma om verksamheten genomförts i enlighet med de kommunala befogenheterna var för översiktlig.

Vår kommentar

Styrelsen har vidtagit åtgärder för att rätta till brister som vi identifierade i granskningen år 2020. Dock kvarstår arbete. Styrelsen behöver bland annat säkerställa att bolagets allmänna handlingar hanteras i enlighet med lagstiftningen.

Styrelsens årsredovisning

Krav på årsredovisningen

Enligt årsredovisningslagen ska styrelsens förvaltningsberättelse innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av bolagets verksamhet, ställning och resultat. Styrelsen ska redogöra för händelser av väsentlig betydelse för företaget som inträffat under räkenskapsåret. Styrelsen ska enligt årsredovisningslagen också redogöra för företagets förväntade framtida utveckling inklusive beskrivningar av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.

I det generella ägardirektivet finns krav på vad bolaget ska redovisa antingen i sin årsredovisning eller i en särskild bolagsstyrningsrapport.

Styrelsens årsredovisning för år 2021

Styrelsen har förutom sin årsredovisning även beslutat om en bolagsstyrningsrapport. Flera av kraven i ägarnas generella ägardirektiv följs upp i bolagsstyrningsrapporten.

I förvaltningsberättelsen framgår att pandemin påverkade bolagets verksamhet under året bland annat genom fördröjningar av leveranser. Uppgraderingen av regionnätet blev klar under året och användningen av nätet har fortsatt att öka.

Styrelsen redovisar resultatet av målen för år 2021 i sin förvaltningsberättelse. Bolaget har genomfört affärer på den öppna marknaden enligt plan och medverkat till att upprätthålla nätet för sina ägare. Av redovisningen framgår att styrelsen uppfyllt 12 av sina 17 mål. Fyra mål uppnåddes inte och för ett av målen saknades metod för utvärdering. Det finns även förklaringar till varför vissa resultat avviker från uppsatta mål. Exempelvis hade pandemin påverkat måluppfyllelsen för vissa mål. Styrelsen är enligt årsredovisningen nöjd med sitt resultat.

Bolaget gjorde en vinst på knappt 1,4 miljoner kronor. Styrelsen kommenterade inte sitt ekonomiska resultat i årsredovisningen.

Följsamhet till de kommunala befogenheterna

Efter föregående års granskning rekommenderade lekmannarevisor att styrelsen skulle redovisa en skriftlig utvärdering som underlag för bedömningen om verksamheten genomförts i enlighet med de kommunala befogenheterna.

I två bolagsstyrningsrapporter, den senaste från februari 2022, bedömde styrelsen att verksamheten år 2021 hade bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beskrivningen av hur bolaget hade förhållit sig till de kommunala befogenheterna var översiktlig. Av bolagsstyrningsrapporten framgår att styrelsen för år 2022 avser utöka analysen om hur bolaget lever upp till gällande principer.

Har styrelsen rapporterat i enlighet med ägarnas krav?

En avstämning av innehållet i årsredovisning och bolagsstyrningsrapport i förhållande till ägarnas direktiv visar att:

- Det saknas redovisning av om styrelsen utvärderat bisyssla eller jäv för VD eller enskilda styrelseledamöter.
- Styrelsen har inte kommenterat utfallet av de kontroller som följts upp i enlighet med internkontrollplanen.

Vår kommentar

Det är positivt att styrelsen beslutat om en bolagsstyrningsrapport. Vi bedömer att styrelsens beskrivning av hur bolaget förhållit sig till de kommunala befogenheterna inte är tillräckligt omfattande för att utgöra underlag för en bedömning om verksamheten genomförts i enlighet med de kommunala befogenheterna. Vi lämnar därför inte någon sådan bedömning.

Det är positivt att styrelsen avser utöka analysen om hur bolaget lever upp till de kommunala befogenheterna. En rekommendation är att styrelsen i sin arbetsordning ställer krav till bolagets VD att årligen göra en skriftlig utvärdering om verksamheten är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna. Utvärderingen kan styrelsen använda som underlag vid sin bedömning av om verksamheten är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna.

5. Svar på revisionsfrågor

Vi bedömer att verksamheten genomfördes på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Det är positivt att styrelsen utvecklade sin styrning i förhållande till tidigare år. Vår samlade bedömning är att styrelsen i huvudsak säkerställde en tillräcklig styrning och kontroll. Under år 2021 vidtog styrelsen åtgärder för att rätta till brister som vi identifierade i granskningen för år 2020. Styrelsen utvecklade bland annat styrningen och uppföljningen med hjälp av mätbara mål. Styrelsen beslutade också om åtgärder för att förbättra säkerheten i bolagets IT-system. I vissa delar återstår ännu brister i styrelsens styrning och kontroll. Styrelsen behöver bland annat säkerställa en bättre hantering av bolagets allmänna handlingar.

Bolagets styrelse bedömer att bolaget bedrivit verksamheten inom de kommunala befogenheterna. Vi anser att det saknas ett tillräckligt underlag för att göra en sådan bedömning. Vi uttalar oss därför inte om verksamheten bedrivits inom de kommunala befogenheterna.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Har styrelsen med hjälp av grundläggande styrdokument säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?		Styrelsen har i hög grad beslutat om grundläggande styrdokument för sin verksamhet.
Har styrelsen löpande under året haft tillräcklig kontroll över att beslutade styrdokument följs?		Styrelsen har följt sin verksamhet under året, dels genom löpande rapporter från VD, dels genom uppföljning av sin egen beslutslogg.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Har styrelsen med hjälp av uppföljning vid årets slut säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?		Styrelsen har utvecklat sin redovisning både i förvaltningsberättelse och bolagsstyrningsrapport. Underlaget för att verifiera att bolaget bedrivit verksamheten inom de kommunala befogenheterna är för översiktligt. Styrelsen har inte utvärderat bisyssla eller jäv samt värderat resultatet från den interna kontrollen.
Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2020 års granskning?		Styrelsen har vidtagit tillräckliga åtgärder för tre av de sex rekommendationerna i föregående års granskning.

Rekommendationer

Vi rekommenderar styrelsen att:

- Se över och åtgärda att bolagets hantering av allmänna handlingar efterlever ställda krav från lagstiftare och ägare.
- Komplettera arbetsordningen med ett krav på att årligen få ta del av en skriftlig utvärdering av de kommunala befogenheterna. Utvärderingen kan i sin tur utgöra underlag för styrelsens bedömning i förvaltningsberättelse eller bolagsstyrningsrapport.

Umeå den 23 mars 2022

Eva Moe
Certifierad kommunal revisor

Revisionskontoret
Region Västerbotten

Bilaga: Granskningsprogram

Kontroll av styrdokument:

Styrande dokument	Har styrelsen beslutat om dokumentet? (Ja/Nej)	Datum för beslut	Paragraf
Verksamhetsplan för år 2021	Ja	2020-12-11	2077
Budget för år 2021	Ja	2020-12-11	2078
Arbetsordning	Ja	2021-05-07	2117
Instruktion till VD	Ja	2020-12-11	2079
Dokumenthanteringsplan	Ja	2021-02-18 2021-05-07	2093 2118
Attest- och delegationsordning	Ja	2021-05-07	2115
Policy/riktlinjer för arbetsmiljö	Ja	2021-05-07	2118
Policy/riktlinjer för ekonomi och förvaltning	Ja	2021-05-07	2118
Policy/riktlinjer för jämställdhet och jämlikhet	Ja	2021-05-07	2118
Policy/riktlinjer för kommunikation	Ja	2021-05-07	2118
Policy/riktlinjer för kvalitet	Ja	2021-05-07	2118
Policy/riktlinjer för miljö	Ja	2021-05-07	2118
Policy/riktlinjer för säkerhet	Ja	2021-11-26	2153
Internkontrollplan för år 2021	Ja	2020-12-11	2077

Utöver dessa har styrelsen även beslutat om följande policys och riktlinjer

- Policy för möten och tjänsteresor
- Riktlinje för representation
- Riktlinje mot korruption och mutor
- Upphandlings och inköpsreglemente

AC-Net Externservice AB

Revisionsrapport från PwC 2021

Januari 2022

Vår inriktning och iakttagelser i revisionen

Vår inriktning och iakttagelser

Revisionens syfte

Vårt uppdrag innebär att vi avger en revisionsberättelse och kontrollerar er finansiella information. Vi ger er även förbättringsförslag vad gäller processer och rutiner. Vår revisionsgranskning är baserad på risk* och väsentlighet*.

I revisionsuppdraget ingår även att granska styrelsens och VD:s förvaltning av bolaget vilket sker genom vår förvaltningsrevision*. Obligatorisk rapportering till styrelsen innefattar; rapportering om alla betydande förhållanden som inbegriper faktiska eller misstänkta överträdelser av lagar och andra författningar eller stadgar som identifierats under revisionen samt rapportering om upptäckta eller misstänkta oegentligheter.

Risk- och fokusområden

Vi har identifierat följande områden med förhöjd risk inom er verksamhet:

- Transaktioner med AC-Net Internservice AB
- Intäkter och kundfordringar

Väsentlighetsgräns*

I vår revision är väsentlighetsgränsen satt till **675 tkr** vilket baseras på vårt professionella omdöme och vår kännedom om er verksamhet. För mer information om väsentlighetsbegreppet vänligen se bilaga 1.

Vad ni behöver veta

- Vi har inte några väsentliga noteringar från vår granskning av den finansiella informationen samt styrelsens förvaltning.
- Vi avser att lämna revisionsberättelse enligt standardutformning
- Vi redogör mer ingående för våra noteringar från revisionen i resterande del av rapporten.

2

Analys finansiell information

Vår inriktning och iakttagelser

Bokslut

Här sammanfattar vi de utvecklingsområden och iakttagelser som vi hittat vid vår granskning av bokslutet.

Område	Iakttagelser	Vår rekommendation	Företagsledningens kommentarer
 Intäkter/Kundfordringar	Vi har i samband med vår granskning testat intäkternas existens och riktighet utan att några väsentliga avvikelser noterats. Det finns som vid tidpunkten för vår granskning kundfordringar som det eventuellt inte kommer att erhållas full betalning för. Reservering för osäkra kundfordringar har gjorts, men denna är förenad med osäkerhet. Vår bedömning är dock att det inte föreligger någon risk för väsentliga fel avseende kundfordringarnas värdering.		
 Periodisering	Vi har i samband med ett periodiseringstest tagit stickprov på leverantörsfakturer. Vi fann att en faktura ej hade hanterats korrekt, detta är nu korrigerat så att kostnaden är upptagen i rätt period.		
 Moms	Vi har noterat att det finns försäljning som inte deklarerats. Det avser momsfri försäljning såsom export till Norge, inbetald utgående moms är således korrekt. Uppgifter ska dock lämnas även för försäljning utanför EU.	Deklarera även försäljningen till Norge	

Trafikljusförklaring - se bilaga 2

Bilagor

1. Ordförklaring
2. Trafikljusförklaring

Bilaga 1: Ordförklaring

Ord	Förklaring
Risk	Revision baseras på risk och det innebär att vi fokuserar på områden som vi anser vara särskilt riskfyllda eller väsentliga. Områdena varierar beroende på bolagets bransch, storlek och situation samt noteringar som gjorts vid tidigare års revisioner. Riskområden är till stor del poster som företagsledningen kan påverka.
Väsentlighet	Fel i årsredovisningen kan betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i bolaget, hade påverkat dennes bedömning av bolaget. Detta kan inkludera kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan olika bolag och verksamheter. Om det totala felet som noterats i revisionen understiger beloppet för väsentlighetsgränsen så medför felet inte någon anmärkning i revisionsberättelsen och vi har då fortfarande möjlighet att avge en revisionsberättelse enligt standardutformning. Det kan dock finnas andra brister som gör att vi avger en revisionsberättelse som avviker från standardutformningen. I vår revision av styrelsens och VD:s förvaltning ("förvaltningsrevision") granskar vi om det finns åtgärder eller försummelser som, gentemot bolaget kan föranleda skadeståndsskyldighet från VD eller någon av styrelsens ledamöter. I förvaltningsrevisionen granskar vi även bolagets hantering av skatter och avgifter, den interna kontrollen i bolaget och övrig efterlevnad av aktiebolagslag och annan tillämplig lag.
ABL	Aktiebolagslagen, denna lag innehåller bestämmelser om aktiebolag.
Kontrollbalansräkning	Kontrollbalansräkning är en balansräkning som styrelsen skall upprätta i vissa föreskrivna fall.

Bilaga 2: Trafikljusförklaring

Trafikljus	Förklaring
	Ett rött ljus åsätts normalt observationer som har eller kan ha en väsentlig påverkan på bolagets finansiella rapportering eller som utgör en väsentlig svaghet i den interna kontrollen. Som sådana kräver de därför stor uppmärksamhet från företagsledningens sida.
	Ett gult ljus indikerar observationer som, även om de inte möter kriterierna för att åsättas ett rött ljus, har eller kan ha en sådan påverkan på den finansiella rapporteringen att de bör komma till företagsledningens kännedom.
	Ett grönt ljus kan åsättas observationer som tidigare klassificerats som gula eller röda, men som nu har åtgärdats. Frågeställningar där vi förvisso inte har några avvikelser eller brister att rapportera kan också åsättas ett grönt ljus om de är av sådan magnitud eller behäftade med en sådan grad av komplexitet att företagsledningen bör få kännedom om dem.

Tack!

Huvudansvarig revisor

Lars Ekman

+46 706 16 53 12

lars.ekman@pwc.com

pwc.se

Denna rapport har upprättats inom ramen för vårt revisionsuppdrag. Rapporten är endast upprättad för vår uppdragsgivares räkning och får inte lämnas ut eller göras tillgänglig för andra fysiska eller juridiska personer utan Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB:s/PricewaterhouseCoopers AB:s skriftliga godkännande. I avsaknad av skriftligt godkännande, tar Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB/PricewaterhouseCoopers AB inte något som helst ansvar gentemot någon annan än uppdragsgivaren som väljer att förlita sig på eller att agera utifrån innehållet i denna rapport. Inte heller tas något ansvar för att rapporten används för andra syften än för dem som förelegat vid uppdragets utförande.

© 2022 PricewaterhouseCoopers i Sverige AB. Alla rättigheter förbehålls. I detta dokument avser "PwC" PricewaterhouseCoopers i Sverige AB som är medlemsföretag i PricewaterhouseCoopers International Limited, där vart och ett av medlemsföretagen är en separat juridisk enhet.

